

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

1.1 Tunngavia

Katersugaasiveqarneq pillugu inatsisit nutarterneqartariaqartut paasineqarpoq.

Piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaannngitsortaat ukiuni kingullerni pingaartinneqaleraluttu-innarput. Piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaannngitsut innarlitsaalineqarnissaat pillugu UNESCO-p isumaqatigiissutaa 17. oktober 2003-meersoq Danmarkip atortussanngortitaa Kalaallit Nunaata tassunga atatillugu peqataaffigaa. Kalaallit Nunaat isumaqatigiissummut akuersaarnermigut pisussaatileqarpoq piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaannngitsut innarlitsaaliniarlugit iliuserisariaqakkanik aalajangersaassalluni, aamma nunami inatsisiliornikkut.

Taassuma malitsigisaanik naleqquttuutinneqarpoq katersugaasiveqarneq pillugu inatsimmi erseqqisarneqassasoq piorsarsimassutsikkut kingornussat tassaammata piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaasut tigussaannngitsullu. Aammattaaq naleqquttuutinneqarpoq, pisussaaffiit kaammattuutillu isumaqatigiissummi taaneqareersumi aalajangersagaasut eqquutsikkumallugit inatsimmi arlalitsigut erseqqissaassuteqartoqassasoq.

1.2. Siunnersuutip imarisai nalinginnaalluinnartumik

Siunnersuutip Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq pingaarnertigut malippaa, tassanilu aalajangersakkat amerlanersaat taamaalillutik nanginneqarlutik.

Qulaani pineqartut saniatigut aamma siunnersuummi nutaartaavoq piorsarsimassutsikkut kingornussanut tigussaannngitsunut tunngatillugu ilannguneqarmata nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut aamma nunatsinni eriagisassat itsarnisat. Tusarniaanermi taaguutit allat atornerparput ”grønlandsfæ” (“nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut”) aamma ”grønlandskræ” (“nunatsinni eriagisassat itsarnisat”) Danmarkimi taaguutit ”danefæ”-p aamma ”danekræ”-p assingi. Kingornatigut aalajangerneqarpoq taaguutit taakku danskisuuani allanngortinneqassasut ”et nationalt kulturlevn”-imut aamma ”et nationalt naturlevn”-imut taaguutit ullutsinnut naleqqunnerummata pingaaruteqassusiallu takutinniarlugu inuiaqatigiinnut eriagisassatut isigineqarmata.

Siunnersuut inatsisinut allanut nunatta piorsarsimassutsikkut kingornussaaniq qulakkeerinissamik siunertaqartunut attuumassuteqarpoq, matumani pingaartumik Eqqissisimatitsisarneq aamma allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 19. maj 2010-meersumut.

Taakku saniatigut oqaatigineqassaaq siunnersuut, Namminersorlutik Oqartussat maleruagassanik aalajangersaasarneq pillugu malittarisassa atuuftut naapertorlugit inatsisit pingaarnertut, tassa Inatsisartut inatsisaannut nutaamut siunnersuutit suliaammat, tassa peqqussummut atuuftumut allannguutissatut siunnersuutit suliaanani.

1.3. Inatsisit atuuftut

Katersugaasiveqarneq pillugu inatsit atuuftoq tassaavoq Katersugaasiveqarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 6, 30. oktober 1998-imeersoq, Katersugaasiveqarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 4, 21. maj 2004-meersukkut allanngortinneqartoq. Inatsisit atuuftut allat tassaapput Katersugaasiveqarnermut Allagaateqarfeqarnermullu Ataatsimiititaliap suleriaasia pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 2, 26. januar 1996-imeersoq kiisalu Katersugaasiviit akuerisaasut Katersugaasiveqarnermut Allagaateqarfeqarnermullu Ataatsimiititaliami sinniisuutitaannik toqqaasarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 26. januar 1996-imeersoq.

2. Siunnersuutip imarisai pingaarnertit

2.1. Siunnersuut

2.1.1. Inatsisip atuuftiit erseqqissaaneq

Siunnersuummi erseqqissarneqarpoq inatsit piorsarsimassutsikkut kingornussanut tigussaasunut tigussaannigitsunullu tunngasuusoq. Ilutigisaanik taaguutit taakku marluk suuneri nassuiarneqarput.

2.1.2. Katersugaasiveqarnermi suliaassanik erseqqissaaneq itisiliinerlu

Suliaassanik isumaginninnissami atortussat katersugaasiveqarnermi suliaassat pillugit maleruagassani taaneqartut ”ineriartortitsinermik” ilaneqarput.

Aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaata piorsarsimassutsikkut pinngortitamullu tunngasutigut oqaluttuarisaanerani paasiniaanermut suut ilaanersut.

2.1.3. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu suliaassanik erseqqissaaneq itisiliinerlu

Aalajangersarneqarpoq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaannigitsut Kalaallit Nunaanniittut suuneri nalunaarsorlugillu nassuiassagai, katersugaasivillu aamma taakku allattorsimaffiannik suliaqassasoq ingerlaavartumik nutarterneqartartusamik.

Aamma aalajangersarneqarpoq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu Kalaallit Nunaanni piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaannigitsut innarlitsaalineqarnissaannut akisussaasuusoq.

2.1.4 NKA-p sulinissamut pilersaarussiaa ukiumoortumillu nalunaarussiaa pillugit Sumiiffinni katersugaasiviit kattuffiannut, NUKAKA-mut ilisimatitsineq.

Sulinissamut pilersaarutip ukiumoortumillu nalunaarusiap Sumiiffinni katersugaasiviit kattuffiannut, NUKAKA-mut, NKA-p ilisimatitsissutitut nassiussisarnissaanik pisussaaffeqarneranik aalajangersaasoqarpoq.

2.1.5. Katersugaasiveqarnermut ataatsimiititaliami ilaasortat piffissaq atuuffiat allangortinneqarpoq

Ilaasortat atuuffissaat ukiunit marlunniit sisamangortillugu allangortinneqarpoq.

2.1.6. Nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut aamma nunatsinni eriagisassat itsarnisat pillugit maleruagassanik itsarnisanik innarlitsaaliineq pillugu kapitalimut ilanngussineq

Itsarnisanik innarlitsaaliineq pillugu kapitalimut ilanngunneqarput taaguutit “Nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut” aamma “nunatsinni eriagisassat itsarnisat” pillugit aalajangersakkat. Kapitalip aqqissugaanera tassunga atatillugu allangortiteneqarpoq, maanna siullertut nassuiarneqalerlutik “Nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut” aamma “nunatsinni eriagisassat itsarnisat” aamma nassaat soqutiginarlutut nalilerneqartut, tulliullugillu nassaanik piginnittussaataaeremut tunngasut, nalunaarutiginnittussaataaneq, nassaanik passussinissaq aamma aalajangiisinaatitaaneq. Kiisalu aamma akissarsisitsisarneq pillugu aalajangersagaliortoqarpoq aammalu Naalackersuisut itsarnisat innarlitsaaliineqarnissaat pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissaannut piginnaatitsisoqarluni.

2.1.7. Katersugaasiviit pigisanik, unioqqutitsinikkut nunamit allamit anninneqarsimasunik pissarsinissaannut inerteqqummik ilanngussineq

Pigisaq nunamit allamit, nunap taassuma inatsisai unioqqutillugit anninneqarsimappat, taamaaliornerluunniit nunat tamat isumaqatigiissutaanni nunap pineqartup Danmarkillu atsiogataaffigisimasaanni pineqartunut ilaappat katersugaasiviup nassaamik taamaattumik pissarsinnginnissaanik aalajangersagaliortoqarpoq.

2.1.8. Aningaasalersuisarneq pillugu aalajangersakkanik erseqqissaaneq.

Sumiiffinni katersugaasivinnut tapiissuteqartarneq pillugu aalajangersagaq allangortinneqarpoq, imatut aalajangersagaalerluni Naalackersuisut aamma kommunalbestyrelsi sumiiffinni katersugaasivinnut tapiissuteqarsinnaasut.

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniutissai

Siunnersuut pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniuteqassangatinneqanngilaq.

Tassa imaappoq siunnersuut pisaatsimik aalajangersaaffiuneruvoq, suliassanillu Inatsisartut peqqusutaanni atuuttumi pineqareersunik erseqqissaanerulluni.

Aamma siunnersuummi allannguutit allat pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniuteqassanngillat.

4. Inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniutissai

Siunnersuut inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniuteqassanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusiannut sunniutissai

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusiannut sunniuteqassanngilaq.

6. Innuttaasunut sunniutissai

Siunnersuut innuttaasunut sunniuteqassanngilaq.

Nalunaaruteqartussaaneq tunniussisussaanerlu pillugit aalajangersakkat siunnersuummiittut tamanna pillugu inatsisinut atuutereersunut naapertuupput.

7. Sunniutissai pingaarutillit allat

Siunnersuut allanik pingaarutilinnik sunniuteqassanngilaq.

8. Oqartussaasunik kattuffinnillu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 12. junimiit 8. julimut ukununnga tusarniaassutigineqarpoq:

Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminerlut Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqaqarnermut Suliffeqaqarnermullu Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Peqqissutsimut Attaveqaqarnermullu Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Ilaqtariinnermut Inatsisinillu Atortitsinerlut Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Ineqarnermut Naalakkersuisoqarfiusimasoq, KANUKOKA, KANUNUPE, NUSUKA, KNAPK, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, SIK, Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu, Katersugaasiveqarneq pillugu Ataatsimiititaliaq, Sumiiffinni Katersugaasiviit Kattuffiat, NUKAKA, Ilisimatusarfik, Nunatta Atuagaateqarfia, NAPA, Katuaq aamma Taseralik.

KANUKOKA-p, kommunit, NUKAKA-p aamma Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu qinnuteqarnerisigut tusarniaanermi piffissarititaq 15. augustip tungaanut sivitsorneqarpoq.

Tusarniaaffigineqartut uku tusarniaanermi akissutisiffigineqarput:

Ilaqtariinnermut Inatsisinillu Atortitsinerlut Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqaqarnermut Suliffeqaqarnermullu Naalakkersuisoqarfiusimasoq, Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminerlut Naa-

lakkersuisoqarfiusimasoq, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, SIK, KNAPK, Inuit Pisin-naatitaaffii pillugit Institutti, Taseralik, Nunani Avannarlerni Piorsarsimassutsikkut Attaveqaat, Ili-simatusarfik, Nunatsinni Katersugaasivik Allagaateqarfillu, Qaasuitsup Kommunia, KANUKOKA, Kommuneqarfik Sermersooq kiisalu NUKAKA.

Oqaaseqaatit tiguneqartut inatsisissatut siunnersuummi ataasiakkaanik allannguineramik kinguneqarput.

Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu sulinissamut pilersaarutip ukiumoortumillu nalunaarusiap Sumiiffinni Katersugaasiviit Kattuffiannut ilisimatitsissutitut nassiussisarnissamik pisussaaffeqarneranik NUKAKA-p kissaateqarneratigut aalajangersaasoqarpoq.

Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap katitigaanera pillugu aalajangersagaq NUKAKA-p kissaateqarneratigut allanngortinneqarpoq, taamaalilluni inatsit atuuttoq assigilerlugu.

Tamanna pillugu NUKAKA-p kissaateqarneratigut siunnersuummi nalunaaruteqartarneq pillugu pisussaaffeqarneq allanngortinneqarpoq, taamaalilluni nassaat maannakkutut aamma katersugaasivinnut akuerisaasunut nalunaarutigineqarsinnaalerlutik.

Immikkut ittuunerinik aalajangersaavigineqartut tuniniarnissaannik eqqarsaateqarneq pillugu aalajangersagaq piginnittup kaattaassititsinissamik eqqarsaateqarnerani nalunaaruteqartussaataitanera pillugu aalajangersakkamik ilaneqarpoq.

Pineqaatissiisarnermut aalajangersakkat ataasiakkaat erseqqissarneqarput.

Aammattaaq siunnersuummi oqaaseqaatinut ataasiakkaanik allannguisoqarpoq erseqqissaasoqarlunilu. Ilangussami 1-imi tusarniaanermi akissutitut allakkiami tamanna pillugu tusarniaanermi akissut taakunungalu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

Kapitali 1

§ 1-imut

Imm. 1-imut

Inatsisartut peqqussutaanni nr. 6, 30. oktober 1998-imeersumi § 1, imm. 1-imut sanilliullugu oqaasertaa erseqqissarneqarpoq ”tigussaasut tigussaangitsullu” piorsarsimassutsimut tunngatillugu taaguummot ilanngunnerisigut. Piorsarsimassutsimut tunngatillugu taaguutip allanngortinneqarnissaa siunertarineqanngilaq, taamaallaalli piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaasuusinnaaneratt tigussaasuunngissinnaanerallu ersersinniarneqarluni.

Katersugaasiveqarneq pillugu peqqussutikkut Kalaallit Nunaanni katersugaasiviit peqquneqarput piorsarsimassutsikkut kingornussat suugaluiluunniit nalunaarsorneqassasut uppersarneqassasullu, tamannalu piorsarsimassutsikkut kingornussanut tigussaasunut tigussaangitsunullu atuuppoq. Tassa imaappoq piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaangitsut aamma ullumikkut nalunaarsorneqartareerput.

Taaguut piorsarsimassutsikkut kingornussat katersugaasiveqarnermut tunngatillugu tassaatinneqarajupput piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaasut, tamanna qanga pisimasunut eqqaassutissatigut, illuutitigut eqqissisimatitigut illuutitigullu pigiinnarneqartariaqartutigut erseqqinnerusumik takuneqarsinnaavoq.

Piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaasut tigussaangitsullu ilanngunneqarnerat Unesco-p piorsarsimassutsikkut kingornussanik innarlitsaaliinissaq pillugu isumaqatigiissutaanut 17. oktober 2003-meersumut, Kalaallit Nunaata danskit isumaqatigiissummik atsiuisimaneranni 2009 akuerseqataaffigisaanut attuumassuteqarpoq. Taamaalilluni Kalaallit Nunaat piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaangitsut allattorsimaffiannik suliaqarnissamut nutarteriuarnissamullu imminut pissaatilerpoq. Isumaqatigiissutip siunertarai:

- piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaangitsut innarlitsaaliorneqarnissaat,
- inuiaqatigiit, inuit ataatsimoortut inuillu ataasiakkaat piorsarsimassutsikkut kingornussaasa tigussaangitsut ataqqineqarnerulernissaannik sulissutiginninnissaq,
- piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaangitsut pingaarutaasa sumiiffinni, nunami tamarmi nunarsuarmilu tamarmi ilisimaarineqarnerulernissaannik sulissutiginninnissaq kiisalu piorsarsimassutsikkut kingornussanik taakkuninnga tulluusimaarutiginneqatigiinnissamik qulakkeerinissaq aamma
- nunarsuaq tamakkerlugu suleqatigiinnissamik ikioqatigiinnissamillu aqutissiuussinissaq.

Taaguutit ”tigussaasut aamma tigussaangitsut” ilanngunneqarnerisigut erseqqissarneqarpoq inatsisip aamma piorsarsimassutsikkut kingornussanik tigussaangitsut qulakkiigassarigai. Erseqqissaanerli periaatsimik aaqqiinerinnaavoq, Nunattami Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu suliassat taakku maanna isumagisarereerpai.

Piorsarsimassutsikkut kingornussanik taaguummi pineqarput suulluunniit naleqartitat nunatsinneersut aamma nunanit allaneersut maanna kalaallit piorsarsimassutsikkut kingornussaannut ilaalersimasut. Piorsarsimassutsikkut kingornussanik taaguummi pineqarput naleqartitat qangarnitsat maannakornitsallu. Taamaammat taguummi pisoqaassusilersuinissaq atorneqarsinnaangilaq.

Aalajangersagaq siunnersuummi § 3-mut, katersugaasiviit suliassaasa allattorneqarfiannut attuumassuteqarpoq.

Aamma inatsisip siunertaraa nunatsinni katersugaasiviit sulinerisa suleqatigiinnerullu siuarsarnisaat, tassa nunatsinni katersugaasiviit akornanni aammali nunarsuarmitunut sammisumik.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq nassuiarneqarporlu piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaasut suunerat.

Piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaasut tassaapput piorsarsimassutsikkut kingornussat suulluunniit nikisinneqarsinnaasut, tassaasut piorsarsimassutsikkut kingornussat ilaat katersorneqarsinnaasut nikisinneqarsinnaasullu aamma piorsarsimassutsikkut kingornussat aalaakkaasut, soorlu illuutit aamma piorsarsimassutsikkut ingerlatsiviit.

Tassa imaappoq piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaasut tassaapput timitallit attuuaneqarsinnaasullu.

Suulluunniit nikisinneqarsinnaasut, illuutit aamma piorsarsimassutsikkut ingerlatsiviit tassaassapput inuiaqatigiit ineriartorerannut taassumaluunniit ilaatut ersiutaasut.

Piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaasut soorlu tassaasinnaapput qanga pisimasunit eqqaassutissat, illuutit, aammali atortut, soorlu qajaq, ulu il.il.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq nassuiarneqarporlu piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaangitsut suunerat.

Piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaangitsut nassuiarneqarsinnaapput piorsarsimassutsikkut kingornussatut attuuaneqarsinnaangitsutut.

Aalajaatsuunnginnini ilisarnaatigaa, taamaakkamilu nalunaarsoruminaatsuuvoq.

Piorsarsimassutsikkut kingornussanik tigussaangitsunik taaguummut aallaavigineqarpoq nassuiaat UNESCO-p piorsarsimassutsikkut kingornussanik tigussaangitsunik innarlerneqatsaaliinissaq pil-lugu isumaqatigiissutaaniittoq, taannalu naapertorlugu paasineqassalluni.

Piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaangitsut tassaannaasariaqanngillat piorsarsimassutsikkut kingornussat nunatsinneersut, aammali inuiaqatigiit, inuit ataatsimoortut, ilaannikkullu aamma inuit ataasiakkaat piorsarsimassutsikkut kingornussamik ilaatut akuerisaannut atassuteqarsinnaallutik. Taamaattumik aamma pingaartuuvoq piorsarsimassutsikkut kingornussat suunerisa paasinissaat nassuiarnissaallu piorsarsimassutsikkut kingornussanik suliaqarnermi oqartussaasut inuillu attuumassuteqartut qanimut suleqatigiinnerisigut pinissaat. Taamaammat ”Kalaallit Nunaata piorsarsimassutsikkut kingornussai tigussaangitsut” suunersut taanna naaperlugu paasineqassaaq.

UNESCO-p isumaqatigiissutaani nassuiaaneq pillugu aalajangersakkami oqaatigineqartutuut piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaangitsut kinguaariinniit kinguaariinnut ingerlateqqinneqartuuartuupput pilerseqqinneqartuutuullutillu inuiaqatigiit inuillu ataatsimoortut avatangiisiminnut akissutaasigut, pinngortitamut oqaluttuarisaanerminnullu atassuteqarnerisigut, aammalu kinaassusiannik allannguajaatsuunerannillu misigititsisarput, tassuunakkullu piorsarsimassutsikkut assigiinngisitaartuunermik inuttullu isumassarsiullaqqissutsimik ataqqinnilersitsisarlutik.

Aamma isumaqatigiissummi erseqqissarneqarpoq piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaangitsut nunani tamani inuit pisinnaatitaaffiisa illersorneqarnissaannik atortussanut pioreersunut, soorlu inuiaqatigiit, inuit ataatsimoortut inuillu ataasiakkaat akunnerminni ataqpeqatigiinnissaannik piumasagaatinut aammalu kinguneqarluartumik ineriartornermut akerliunngitsut kisimik isumaqatigiissummi eqqarsaatigineqassasut. Aamma Kalaallit Nunaata Danmarkip isumaqatigiissummik atuutilersitsineranut akuersaarnera Kalaallit Nunaanni piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaangitsut suunerinik paasiniaanissamut nassuiaanissamullu aalajangiisuusaaq.

Soorlu UNESCO-p isumaqatigiissutaani oqaatigineqartoq, piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaangitsut assigiinngitsutigut ersertarput, ilaatigut oqalulluni ileqqutigut oqariaatsitigullu, matumani aamma oqaatsit piorsarsimassutsikkut kingornussanik tigussaangitsunik oqaatiginnissutitut, eqqumiitsulioriaatsikkut, inooqatigiinnermi periutsitigut, upperisarsiornermi ileqqutigut aamma nalliuttorsiorluni pisoqartitsinikkut, pinngortitaq silalu pillugit ilisimasatigut periutsitigullu aammalu qangaaniilli assassoriaatsikkut.

Piorsarsimassutsikkut kingornussanik tigussaangitsunik paasiniaaneq piorsarsimassutsikkut kingornussat pigiinnarneqarnissaannut ineriartortinneqarnissaannullu iluaqutaasinnaavoq, naak avataaniit sunnigaaneq atuukkaluartoq. Tassunga assersuutaasinnaavoq tivaneq kalaallit nalinginnaasut angakkullu nuannersunik nalaataqartillutik isumaqatigiinngissuteqartillutillu ukiuni uuntritilikkaani atugarisimasaat, kristumiussuserlu Kalaallit Nunaannut tikiunneqarmat inerteqqutaalersimasoq. Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu tivasartunik suleqateqarluni illoqarfinni arlaqartuni takutitsinernik amerlasuunik aqqissuussisareerpoq, taamaaliornerni Nunatta Katersugaasiviata Allagaate-

qarfiatalu inuusuttut arlaqartut namminneq qilaatissaminnik sananissamut pilerilersissimallugit aammalu tivarnermut inngernermullu ilinniartillugit.

Aammattaaq Kalaallit Nunaanni piorsarsimassutsikkut kingornussanut tigussaangitsunut ersiutaasutut taaneqarsinnaapput pisat neqaannik agguaassisarnermik ileqqoq, aasaanerani aallaarsimaartarnerit, vaigatimiut nipilersuutaat, inukkuut, qajartortarneq qimussertarnerlu, arnat kalaallisui, nappaatit peqqinnissarlu pillugit qangaaniilli ilisimasat, sumiissusersiorneq piniarnerlu.

§ 2-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaannit atuuttumit nangitsineruvoq, tassani aalajangersarneqarluni Kalaallit Nunaanni katersugaasiveqarneq qanoq paasineqassanersoq. Aalajangersakkap kinguneraa katersugaasiviit kap. 3 naapertorlugu akuerisaangitsut Kalaallit Nunaanni katersugaasiveqarnermi pineqartunut ilaangitsut. Katersugaasiviit inatsimmi kap. 3 naapertorlugu akuerisaangitsut inatsimmi pineqartunut ilaassapput, pisussaaffiit piginnaatitaaffiillu katersugaasiveqarfinit allaanerusunut pisussaaffiliunneqarlutillu piginnaatitaaffiliunneqarpata.

§ 3-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 2 assigaa, taamaattorli katersugaasiviit suliassaasa taagorneqarnerini ”ineriartortitsineq” ilanngunneqarluni. ”Ineriartorneq”-rup ilanngunneqarneratigut kissaataavoq piorsarsimassutsikkut kingornussat sunniisinnaassuseqassasut, imaangitsoq attatiinarneqarlutik, nalunaarsuinnarneqarlutik katersuinnarneqarlutilluunniit, aammali inuiaqatigiit ineriartornerat ilutigalugu ineriartortinneqassasut.

Taaguinermi siunertarineqanngilaq katersugaasiviit suliassaasa tullerriaarnilerneqarnissaat. Suliasap ataatsip isumagineqarnera suliassat allat isumagineqarnerannut atalluinnarpoq.

1) Katersugaasiviit piorsarsimassutsikkut kingornussat qulakkeerneqarnissaannik suliaqassaaq, tamannalu ilaatigut pissaaq nasaanik ilisimaneqartunik tamanik nalunaarsuinikkut, tamanna pillugu takukkit § 6-imut aamma kap. 5-imut oqaaseqaatit. Ilutigisaanik katersinermi katersanillu toqqortarinninnermi ingerlaavartumik qulakkeerisoqassaaq. Toqqortarinninnermik oqarnermi pineqarput katersanik aanaveersaaneq aamma nalinginnaasumik toqqortarinnillunilu atatitsineq, tamannalu isumaqarpoq katersat katersugaasivinniissasut, katersugaasiviullu pineqartup taakku nanisinnaassagai.

2) § 1, imm. 1-imut oqaaseqaatini oqaatigineqareersutuut piorsarsimassutsikkut kingornussat pineqarneranni pisoqaassusissaannut piunasaqaateqartoqarsinnaanngilaq. Taassuma kinguneraa tamatumaa aamma katersugaasiviit katersaatiminnut ilannguttagaannut atuunera. Piorsarsimassutsikkut pinngortitarlu pillugu oqaluttuarisaaneq soorlu taamaallaat qanga pisimasunik ilisimatusarnerinnakkut aammalu qanga pisimasunik maannalu pisunik sanilliussinikkut paasiniarneqartarput. Piorsarsi-

massutsikkut pinngortitarlu pillugu oqaluttuarisaanermik taaguutip suuneranut tunngatillugu takukit imm. 2-mut 3-mullu oqaaseqaatit.

3) Katersugaatit saqqummersinneqarunik tamanit takuneqarsinnaassapput Nunatta Katersugaasiviani Allagaateqarfianilu, tak. siunnersuummi § 9, kiisalu katersugaasivinni akuerisaasuni, tak. siunnersuummi § 13, imm. 1. Aamma aalajangersakkakut siunertarineqarpoq katersugaatit kikkunntu tamanut takusassiarineqassasut, tassa sumiiffinni, nunami tamarmi nunanilu tamani.

4) Katersugaatit ilisimatusarnermi atugassanngortinneqassapput, ilisimatusarnermilu paasisanit ilisimasat katersugaasiviit siammartissavaat, katersugaasiviimmi ilisimasanit nalunngisaminnik ingerlatitseqqittarnerat siammarterisarnerallu piorsarsimassutsikkut kingornussat qulakkeerneqarnissaannut iluaqutaammata.

Suliassanik qulaani taaneqartunik isumaginninneq katersugaasiviit ilisimasanik Kalaallit Nunaata avataani inuiannut allanut siammarterinissaannut akornusiinngilaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, tassanilu piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanerup suunera nassuiarneqarpoq. Piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut ilaapput Kalaallit Nunaata piorsarsimassutsikkut sutut aqqissuussaanera taassumalu sunniutai. Assersuutitut taaneqarsinnaavoq nunasiaanerup nalaa, Namminersornerulernerup nalaa Namminersulernerullu nalaa, tamarmik immikkut Kalaallit Nunaata piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaaneranut inuiaqatigiinnullumi malunniuteqarsimasut. Piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaaneq ilisimatusaatiniq assigiinngitsunik inuiaqatigiit kalaallit piffissami ineriartorsimanerannik paasinianermi atorneqartussanik tunngaveqarpoq, taamaallilluni Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnik nassuiaasusaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, tassanilu Kalaallit Nunaata pinngortitamut tunngatillugu oqaluttuarisaanerata suunera nassuiarneqarpoq. Kalaallit Nunaata pinngortitamut tunngatillugu oqaluttuarisaanerani sammineqarput Kalaallit Nunaata qangarsuaaniilli maannamut oqaluttuassartaa, tassa uumasunik ilisimatusarneq, naasunik ilinniarneq, tappiorannartunik ilinniarneq aamma nunarsuup pinngoriartorneranik pissusaanillu ilisimatusarneq aqutugalugit. Pinngortitamut tunngatillugu oqaluttuarisaanermik paasiniaanerup soorlu takussutissiisutigisinnaavaa, Kalaallit Nunaanni nunalerineq ukiut 100-t matuma siorna qanoq ittuusimanersoq, tassuunakkullu nunaatillit qangamiit ullumikkumut pillugit paasissutissiisinnaalluni.

Imm. 4-mut

Katersugaasiviit akunnerminni pissusissamisoortumik tunngaveqarluartumillu suleqatigiissinniarlugit siunnersuummi § 3, imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq nalinginnaasumik pisussaaffiqatigiissumillu suleqatigiinnisaaq pisussaaffiusoq. Tamatuma, aalajangersimasunik suleqatigiissuteqarnissamik pisussaaffeqarnerup siunnersuummi aalajangersarneqartup saniatigut kingunerissavaa, suliassat isumagineqarnissaanni pisariaqassappat suleqatigiittoqarnissaa. Tamanna soorlu tassaasinnaavoq

katersugaasiviup akuerisaasup ataatsip atortussanik paasissutissanillu katersineq isumagisinnaagaa, katersugaasiviup allap nalunaarsuineq suliarisinnaallugu il.il.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaannit atuuttumit nangitsineruvoq, tassani aalajangersarneqarluni katersugaasiviit oqartussanik eqqissimatitsinermik sanaartugassanillu pilersaarusionermik suliaqartunik suleqateqarnissaannik pisussaaffiliineq. Katersugaasiviit paasissutissanik katersugaasiviit suliaasaasa isumaginissaannut pingaarutilinnik pissarsisinnaassapput, Katersugaasiviillu taasuma ilutigisaanik oqartussaasunut ilisimasat tungaasigut ikiuussinnaassallutik, ilaatigut illuutunik eqqissimatittariaqakkanik toqqaanissami.

Kapitali 2

§ 4-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 3-mik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Namminersorlutik Oqartussat tassaasut Nunatta Katersugaasivianik Allagaateqarfianillu pilersitsisuusut ingerlanneranullu akisussaasuusut.

Imm. 2-mut

Naalackersuisut pisortamik, Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu suliaasaanut tunngatillugu piginnaasaqartussamik atorfinitsitsissapput.

§ 5-imut

Aalajangersagaq peqqussumi atuuttumi § 4-mik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu nunatsinni katersugaasiviit pingaarnersaraat, nuna tamakkerlugu suliaasanik inatsit kiisalu inatsisit allat naapertorlugit suliaakkiutigineqartunik isumaginnittusaaq. Allanguinissaq inatsisissatut siunnersuutikkut ugguuna siunertarineqanngilaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami allassimavoq ukiuni sisamani sulinissamut pilersaarusiaq Naalackersuisunut, Sumiiffinni Katersugaasiviit Kattuffiannut NUKAKA-mut Katersugaasiveqarnermullu Ataatsimiit-taliamut ilisimatitsissutitut nassiuuneqartusaaq ukiumoortumik suliarineqartassasoq. Sumiiffinni Katersugaasiviit Kattuffiata, NUKAKA-p, sulinissamut pilersaarummik tigusaqartarnissaa aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq, tassa tamanna suleqatigiinnerup siunnersuummi § 3, imm. 4-p piumasarineqartup ilagimmagu. Piffissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu suliaasanik pilersaarusiat

ukiumoortumik suliarineqartarnissaannik siunnersuuteqarnikkut taakku ukiumoortumik nalilerneqartarnissaat aamma qulakkeerreqassaaq.

Piffissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu sulinissamut pilersaarutit pingaartumik atorneqassapput Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu ingerlatsinerani aningaasaqarniarnermik pilersaarusiornissami, tassa Nunatta Katersugaasiviani Allagaateqarfianilu namminerimi, aammali Namminersorlutik Oqartussat aningaasaliissutaannut atatillugu, tamanna pillugu takuuk siunnersuummi § 35. Aamma piffissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu sulinissamut pilersaarutit qulakkeersinnaavaat sulianik aalajangersimasunik ukiumiit ukiumut immikkut sammisaqartarnissat. Kiisalu piffissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu sulinissamut pilersaarutit, katersugaasiviit suleqatigiinnerannik ataqatigiissaarinerannillu qulakkeereqataassapput. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu ukiuni sisamani sulinissamut pilersaarusiortussaana taamatutaaq aamma katersugaasivinnut akuerisaasunut atuuppoq, tak. siunnersuummi § 15, imm. 1.

Imm. 3-mut

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu ukiumoortumik nalunaarusiortassaaq, Naalackersuisunit akuerisassanngorlugu aammalu Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliamut aamma Sumiiffinni Katersugaasiviit Kattuffiannut, NUKAKA-mut, ilisimatitsissutitut nassiuuneqartussamik. Sumiiffinni Katersugaasiviit Kattuffiata, NUKAKA-p, nalunaarusiamik tigusaqartarnissaa aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq, tassa tamanna suleqatigiinnerup siunnersuummi § 3, imm. 4-p piumasarineqartup ilagimmagu. Naalackersuisut nalunaarusiamik akuersisussaanaerat Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu Namminersorlutik Oqartussat ataanni sullissiveqarfiuneranik aammalu Landskarsimit tapiissutisarnernanik pissuteqarpoq, tak. siunnersuummi § 35. Sulinissamut pilersaarusiatuulli, tak. imm. 2, Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap aamma Sumiiffinni Katersugaasiviit Kattuffiata, NUKAKA-p nalunaarusiaq ilisimatitsissutitut pisassavaat.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 5 assigaa, allatigulli allannguinerup kingunerisaanik iluarsineqarluni. Nalunaarsuineq katersugaasiviit suliassaannut ilaavoq, tak. siunnersuummit § 3, imm. 1. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu itsarnisanik inatsimmi pineqartunik nalunaarsuisussaataanaera nalunaaruteqartussaataanaermut tunniussisussaataanaermullu, katersugaasiviit akuerisaasut itsarnisanillu nassaartut pisussaaffigisaannut ilaaginnarpoq, tak. siunnersuummi §§-it 16 aamma 28, imm. 1.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, piorsarsimassutsikkullu kingornussat tigussaannngitsut innarlitsaalineqarnissaat pillugu UNESCO-p isumaqatigiissutaanut 17. oktober 2003-meersumut attuumassuteqarluni. Taamaallilluni Kalaallit Nunaat piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaannngitsut allattorsimaffiannik suliaqarnissamut nutarteriuarnissamullu imminut pisussaaterpoq.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu piorsarsimasutsikkut kingornussat tigussaannngitsut assigiinnngitsut nalunaarsorneqarnissaannut nassuiarneqarnissaannullu, kiisalu piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaannngitsut ilisimaneqartut allattorsimaffiannik suliaqarnissamut ingerlaavartumillu nutarterinissamut akisussaanerpaajusoq. Pisussaaffik taanna inuiaqatigiit, inuit ataatsimoortut kattuffiillu attuumassuteqartut peqataatillugit isumanarneqassaaq, piorsarsimassutsikkummi kingornussat tigussaannngitsut sutigut assigiinnngitsutigut ersertarnerat pillugu aalajangersaanissami peqataatitsineq pingaarluinnartuummat.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, piorsarsimassutsikkullu kingornussat tigussaannngitsut innarlitsaalineqarnissaat pillugu UNESCO-p isumaqatigiissutaanut 17. oktober 2003-meersumut attuumassuteqarluni. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq isumaqatigiissummi allaaserisaq 13-imi aalajangersarneqarmat, piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaannngitsut innarlitsaalineqarnissaannut akisussaaneq sullissiveqarfimmut aalajangersimasumut inissineqassasoq. Aammattaaq innarlitsaaliinermut akisussaanerup katersugaasiveqarneq pillugu inatsimmi aalajangersarneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa kissaatigineqarpoq, soorlumi piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaasut innarlitsaalineqarnissaannut akisussaaneq kulturikkut eriagisassat pillugit inatsimmi aalajangersarneqarsimasoq. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu nunatsinni, nuna tamakkerlugu pingaarnersaallunilu piorsarsimassutsikkut kingornussanik suliaqarfiusutut innarlitsaaliuinissamut akisussaaneq nalleqquttutut isigineqarpoq.

§ 7-imut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 6 assigaa.

Imm. 1-imut

Katersineq, suliarinninneq katersugaatinillu tammatsaaliineq ilaatigut pisinnaavoq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu ilaatigut illukunik il.il. assaalluni misissuineratigut, takukkit siunnersuummi § 8-mut tamanna pillugu oqaaseqaatit. Tamannattaaq pisinnaavoq katersugaasiviit akuerisaasut allallu nassaat pillugit nalunaaruteqarnerisigut, tak. siunnersuummi kap. 5. Katersugaatit aamma pisinikkut, tunissutitut kingornussatulluunniit pissarsiarineqarsinnaapput.

Siunnersuummi § 5, imm. 1 naapertorlugu Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu nuna tamakkerlugu isumagisassarai suliassat siunnersuummi § 3, imm. 1-imiittut. Tamanna aamma isumaqarpoq nuna tamakkerlugu katersugaatit eqqortumik takutitsisuunissaat Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu isumagissallugu pisussaaffigigaa. Katersugaatit eqqortumik takutitsisuunissaannik oqarneq isumaqarpoq katersugaatit tamakkiisuusariaqanngitsut.

Imm. 2-mut

Nunatta Katersugaasiviani Allagaateqarfianilu, aammali katersugaasiviit akuerisaasut katersugaataat eqqarsaatigalugit, uninngasuutiginninneq katersugaatit amerlassusiat suunerallu apequtaatillugit pitsaasuusinnaavoq. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu katersugaatinik

tammatsaaliisussaanera, tak. imm. 1, katersugaatit ataasiakkaat katersugaatilluunniit ilaasa katersugaasivinni akuerisaasuni uninngasuutigineqarnissaannut aporfiunngilaq. Katersugaatilli eqqortumik takutitsisuunissaat uninngasuutiginnikkut innarlerneqassanngilaq. Uninngasuutiginnineq piffissami killiligaasumi pisinnaavoq, uninngasuutillu sukkulluunniit utertinneqarsinnaapput. Paarlattuanik aalajangersakkami allassimavoq katersugaasivinni akuerisaanngitsuni uninngasuuteqartoqarsinnaangitsaq. Tassunga pissutaavoq katersugaasiviit akuerisaasut inatsit malillugu pisussaaffeqarmata katersugaasivinnut akuerisaanngitsunut atuutinngitsunik.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq imm. 4-mut attuumassuteqarpoq. Katersugaatit Namminersorlutik Oqartussat pigimmatigik, immikkoortinneqassappata taamaaliornissaq pisortap inassuteqarneratigut Naalakkersuisunit akuersissutigineqaaqqaassaaq.

Imm. 4-mut

Imm. 2 naapertorlugu uninngasuutiginninnertuulli katersugaatinit immikkoortitsinissaq katersugaatit amerlassusiat suunerallu apeqqutaatillugit kissaatiginarsinnaavoq. Immikkoortitsineq tunisinikkut, tunissuteqarnikkut taarsigiinnikkulluunniit pisinnaavoq. Immikkoortitsineq tunngaviatigut taamaallaat katersugaasivinnut akuerisaasunut pisinnaavoq. Tassunga pissutaavoq katersugaasiviit akuerisaasut inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu pisussaaffiligaanerat, katersugaasiviit akuerisaanngitsut taamak pineqanngitsut. Imaassinnaavoq taakku katersugaatinik tiguserusunngitsut. Taamaattoqartillugu immikkoortitat allanut tunniunneqarsinnaapput imaluunniit atortussaajunnaarsinneqarlutik. Taamatut pisoqaratarsinnaavoq katersugaat allamik asseqarpat.

§ 8-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 7-imik nangitsineruvoq.

Sulineq pitsaalluinnartuussappat ilisimatusarnermik ingerlatsisoqartariaqarpoq.

Piorsarsimassutsikkut kingornussat tigussaasut tigussaannngitsullu pillugit ilisimasassat pingaarutillit aamma piorsarsimassutsikkut ineriartorneq ilisimatusarnikkut pinngortarput. Illukunik il.il. assaalluni misissuinerit toqqarlugit taaneqarmata tamanna isumaqanngilaq ilisimatusarneq taanna ilisimatusarnernit allanit pingaarnersooq, illukunilli il.il. assaalluni misissuinerit arlalitsigut sunniuteqarnerupput, assersuutitut taaneqarsinnaavoq katersinermut pingaarutaa.

Aalajangersakkakkut aamma erseqqissarneqarpoq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu Kalaallit Nunaanni illukunik il.il. misissuinerit ingerlatissagai. Aalajangersagarli taassuma katersugaasivinnik akuerisaasunik suleqateqarluni pinissaanut aporfiunngilaq.

Aammattaaq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Nunatta Katersugaasiviata

Allagaateqarfiatalu pisussaaffigigaa ilisimatusarnikkut paasisanik ingerlatitseqqittarnissaq.

Ingerlatitseqqinneq amerlasuutigut pisassaaq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu

saqqummersitaasiqut taakkunungalu atatillugu naqitertitaqarpat taakkunuunatigut imaluunniit Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu internetikkut nittartagaatigut.

§ 9-mut

Aalajangersakkap Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 8 nangippaa, taamaattoq imm. 3 aalajangersagaalluni nutaaq.

Imm. 1-imut

Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu nammineq ilisimatusarnermi saniatigut, tak. siunnersuummi § 8, katersugaatini allanut ilisimatusarnermik ingerlatsisunut atugassanngortissavai. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu nammineq ilisimatusarnissartik tunngavilersuutigalugu katersugaatinik atugassanngortitsinissaq itigartitsissutigisinnaanngilaa.

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu katersugaatit atugassanngortinnerinut atatillugu aningaasartuutaajunnartunik akiliisussaatitaanngilaq. Aningaasartuutit taakku katersugaatit ilisimatusarnermut atornissaannik kissaateqartunut akileqquneqarsinnaapput. Aningaasartuutit akileqquneqartut amerlasoorujussuussanngillat taamaalillutillu ilisimatusarnissamik asuliinnartitsillutik.

Imm. 2-mut

Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu ammasarfini nammineq aalajangersassavai. Aalajangersaanermi eqqarsaatigineqassapput takusaasussat kissaataat aamma sulisussatigut allaffissornikkullu periarfissat. Aamma toqqortaasiviit siumut isumaqatigiissuteqareernikkut takuneqarsinnaassapput, taamaattoqassappalli toqqortaasiviit isumannaatsumik pineqarnissaat ajoquserneqannginnissaallu qulakkeerniarlugu Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu sulisunik piareersimatitsissaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, maannamulli periaatsimik aaqiinerulluni.

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu takusaanermi akigititanik nammineq aalajangersaassaaq. Akiliutissaaq ima angitigissanngilaq, allaat katersugaasiviup katersugaatai tamanit takuneqarsinnaanatik.

Imm. 4-mut

Ilinniarfiit aalajangersakkami iluaqutissinneqarput. Ilinniarfiit atuartitsinermut atatillugu katersugaasivimmik takusaatitsisut akiliisussaatinneqannginnerannik aalajangersaanikkut qulakkeerneqassaaq ilinniarfiit ilinniartitsinerminnut atatillugu, aningaasatigut aporfeqaratik katersugaasivimmik atuisinnaanissaat.

§ 10-mut

Aalajangersagaq peqqussumi atuuttumi § 9-mik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu katersugaasiviit pingaarnersaattut suliamut tunngatillugu ilisimasaqarneq immikkullu ilisimasaqarneq pigai, katersugaasiviit akuerisaasut tamatigut tamakkiisumik pigisanngisaat. Taamaammat katersugaasiviit pingaarnersaata ilisimasatigut taakkunuuna ikiuuttarnissaa pisussaaffiuvoq pissusissamisuuinnartoq.

Siunnersuisussaanerup imaraa Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu katersugaasiviit akuerisaasut ikiortassammagit, soorlu toqqortarinnineq, ilisimatusarneq suliassallu allat, soorlu pisoqaassusiliinerit pillugit siunnersuineq assigiinnigitsutigut pisinnaavoq, soorlu oqarasuaatikkoortumik pisinnaalluni allakkatigoortuusinnaalluniluunniit. Aammali tikillugit siunnersuinikkut ikiuuttoqarsinnaavoq, soorlu siunnersuummi § 11 naapertorlugu nakkutilliinermut atatillugu. Aalajangersagaq katersugaasiviup akuerisaasup katersugaasivimmu akuerisaasumut allamut allanulluunniit siunnersorneqarnissamik qinnuiginninnissaanut aporfiunngilaq. Siunnersuisussaanerup aamma siunnersuummi § 3, imm. 4 naapertorlugu suleqatigiittussaanerup aammattaq imaraat ilisimasat katersugaasivinni sulisut ilinniartitaaneranni ingerlateqqinneqartussaanerat.

Imm. 2-mut

Aallaavusooq tassaavoq katersugaasiviit ataasiakkaat nammineerlutik aanaveersaanermik suliaqartarnissaat, tamannami katersugaasiviit namminneq katersugaatiminnik allanngutsaaliuisussaanerannut ilaavoq. Aamma allassimavoq aanaveersaanermut aningaasartuutit katersugaasiviit ataasiakkaat namminneq akilertassagaat.

Imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu immikkut katersugaasiviit akuerisaasut pigisaannik aanaveersagassanik suliaqartussaasoq. Tamanna soorlu pisinnaavoq aanaveersaanissaq sumiiffimmi pisinnaanngikkaangat. Pissutaasinnaapput suliassap pisariuallaarnera imaluunniit immikkut ittunik atortoqarnissaq ilisimasaqarnissarlu pisariaqartut, taakkulu taamaallaat Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu pigigai. Pisussaaffik taamaallaat atuuppoq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu suliassamik suliaqarnissamut katersugaasivittut teknikkikkullu periarfissaqarpat. Taava taamaanngippat imm. 1 naapertorlugu siunnersuisussaanerumut ilaavoq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu suliassamik suliaqarsinnaasunik allanik isumaqatigiissuteqarfiginnissinnaanermik ikiuutissalluni, soorlu Danmarkimi nunaniluunniit allani sullissivinnik. Aalajangersakkami erseqqissumik aalajangersarneqarpoq aanaveersaanermut aningaasartuutit katersugaasiviup pineqartup akiligassarigai.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami Naalackersuisut piginnaatinneqarput Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu pisussaaffii pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut. Paarlattuanik

imm. 2-mi aalajangersakkami allassimavoq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu imm. 1 naapertorlugu siunnersuinerminut akiliuteqartitsisinnaanngitsoq. Siunnersuinerulli Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu aningaasartuutaasinnaanera takorloorneqarsinnaavoq. Imm. 3-p kingunerisaanik Naalakkersuisut, pisussaaffiit qanoq annertutiginissaat pillugu maleruagassaanik aalajangersaanerup saniatigut aamma aalajangersarsinnaassavaat siunnersuinermut atatillugu aningaasartuutaajunnartunik akiliisitsinissaq pillugu maleruagassat. Siunnersuineq immi akilersinneqarsinnaanngilaq.

Pisussaaffiit pillugit maleruagassanut erseqqinnerusunut ilaatigut ilaasinnaavoq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu katersugaasivinni sulisunik ilinniartitseqataanissaa.

§ 11-mut

Aalajangersagaq peqqussumi atuuttumi § 10-mik nangitsineruvoq.

Nakkutilliisussaaneq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu katersugaasivinni pingaarnersaaneranut attuumassuteqarpoq. Katersugaasiviit akuerisaasut suliassat siunnersuummi § 3, imm. 1-imi erseqqinnerusumik taagorneqartut, Nunattalu Katersugaasiviata Allagaateqarfialu nuna tamakkerlugu akisussaaffigisaasa ilaannik suliaqartussatut akuerisaapput. Aamma katersugaasiviit akuerisaasut katersugaataat Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu pigisaanik ilaqarsinnaapput, soorlu toqqortaatigineqarnerisigut. Pigisanut taakkununga pingaarnertut akisussaajuaannarpoq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu. Akuerisaanissamut piumasqaatinut ilaavoq katersugaasiviit katersugaatimik isumannaatsumik toqqortarineqarnissaannik qulakkeerinissaat. Taamaammat nakkutilliineq katersugaasiviit akuerisaanermiinnut piumasqaatinik eqquutitsinissaannik qulakkeereqataassaaq.

§ 12-imut

Aalajangersagaq peqqussumi atuuttumi § 11-mik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Danskit nunallu allat katersugaasiviinik suleqateqarneq katersugaasiveqarnikkut pitsaassutsimut aalajangiisuvoq. Tamanna atuuppoq suliamut tunngatillugu ilisimasat nutartertuarneqarsinnaaqqullugit periarfissanik qulakkeerinnermut, katersugaasivinni sulisunik ilinniartitsinnermut ilinniartitseqqinnermullu, suliassanik immikkut atortoqarluni suliamulluunniit ilisimasaqarluni suliaqarnermut kiisalu misilittakkat pillugit nalinginnaasumik paarlaateqatigiinnermut nunanilu allani tamakkununga sulialinnik oqaloqateqartarnermut. Suleqatigiinneq suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutit Naalakkersuisut isumaqatigiissutigisaat akuerisaalluunniit aqcutigalugit pisinnaavoq, imaluunniit aqqissuussaaqqissaanngikkaluartutigut attaveqatigiinnikkullu.

Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu nunani tamalaani katersugaasiveqarnermi sulinernut peqataasarnermini kalaallit piorsarsimassutsikkut kingornutaannik siammarterinermik suliaqarsinnaassapput.

Taakku saniatigut aamma naggueqatitta nunaannik suleqateqarnissaq pingaartinneqarpoq. Tassuunakkut anguniarneqarpoq paasissutissanik immaqalu pigisanik, inuit Kalaallit Nunaanni oqaluttuarisaanerannut kiisalu nunanut issittumiittunut allanut piorsarsimassutsikkut atassuteqaatinik paasissutisseeqataasinnaasunik sapinngisamik amerlanerpaanik pissarsinissaq.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu pisussaaffia, imaanngitsorli kisermaassaa. Aamma katersugaasiviit akuerisaasut nunanik allanik suleqateqarnermi peqataasinnaanerat aporfissaqanngilaq, peqataaneralli nunatsinni katersugaasiveqarnej sinnerlugu pisinnaanani.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu Kalaallit Nunaanni katersugaasivinnit pingaarnersaanerata kinguneraa. Tassa imaappoq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu itsarnisat, toqqortaait katersugaatilluunniit Danmarkimiittut nunaniluunniit allaniittut, inissaqartitsinnginnerlu imaluunniit Nunatta Katersugaasiviani Allagaateqarfianilu atortussaqaannginneq pissutigalugu Kalaallit Nunaannut siusinnerusukkut utertinneqarsinnaasimanngitsut pillugit danskit nunalluunniit allat katersugaasiviinut isumaqatiginninniartartuuvoq. Aalajangersagaq aamma atuuppoq itsarnisanut nasaanut nutaanut Danmarkimut nunanulluunniit allanut anninneqarsimasunut.

Kapitali 3

Kapitali 3-mi aalajangersarneqarpoq katersugaasiviit akuerisaasut kisimik inatsit manna naapertorlugu suliassanik isumaginnissinnaasut. Taamaattorli Naalakkersuisut kommunalbestyrelsilu sumiiffimmi katersugaasiviup kapitali manna naapertorlugu akuerisaanngikkaluartup, tak. siunnersuummi § 36, aningaasalersorneqarnerani tapiissuteqarsinnaapput. Kingunerissavaali katersugaasiviup akuerisaanngitsup suliassanik inatsimmi matumani aalajangersagaasunik isumaginninnissamut pisussaaffeqannginnera isumaginnissinnaannginneraluunniit, Nunattami Katersugaasivia Allagaateqarfialu katersugaasivinnik akuerisaanngitsunik nakkutilliisinnaanngimmat.

§ 13-imut

Aalajangersagaq peqqussumi atuuttumi § 12-imik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Katersugaasivimmik akuersisinnaaneq Naalakkersuisuniippoq, Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap inassuteqarneratigut akuersissutaassalluni. Aalajangersagaq katersugaasiviit

pisussaaffiinit attuumassuteqarpoq, siunnersuummimi § 3, imm. 1 naapertorlugu suliassat isumagineqarnissaat Namminersorlutik Oqartussat nuna tamakkerlugu suliassaraat. Taakku ilaat allanit isumagineqartussaammata akisussaanerpaajusup akuersisuunissaa pissusissamisoortuuvoq. Katersugaasivimmilli akuersinissami Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap, ilaasortat katitigaanerat eqqarsaatigalugu katersugaasivilerinermik ilisimasaqartutut naatsorsuutigineqartup Naalakkersuisunut inassuteqaateqarnissaa piumasagaataavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami katersugaasiviit periarfissinneqarput nunatsinni sumiiffinni najugallit assigiinngiaartunik piginnaasaqarnerat aallaavigalugu assigiinngitsunik piorsarsimassutsikkullu ingerlatitseqqiffiusumik suliaqarnissamut. Aammattaaq piorsarsimassutsimik assigiinngitsutigut ingerlatitseqqinnissamut piorsarsimassutsikkullu aallutaqarnissamut periarfissiisoqarpoq, soorlu assarsorluni eqqumiitsulianik sanalukkanillu nioqquteqarfiusinnaasumik kioskeqarnissamut, aamma qangaaniilli piginnaasanik assarsornermillu ingerlataqarnissamut. Aamma aalajangersagaq katersugaasiveqarnerup silarsuaani nutaaliornissamut ammaassivoq.

§ 14-imut

Aalajangersagaq peqqussumi atuuttumi § 13-imik nangitsineruvoq, imaraalu katersugaasivik akuerineqassappat piumasagaatit suut naammassineqarsimassanersut.

Nr. 1-imut.

Piumasagaat siulleq tassaavoq katersugaasivik inatsisit malillugit tassaasoq katersugaasiveqarnermik ingerlatsinissamik siunertalik. Katersugaasiviup kommunit suleqatigiiffianit ingerlataasinnaanera, kommunit kattussuunikuugaluartut attatiinnarneqarpoq, kommunerujussuimmi marluk amerlanerusulluunniit katersugaasiviup ingerlanneqarneranik suleqatigiissuteqarsinnaanerit suli periarfissaammat.

Nr. 2-mut.

Katersugaasiviup suliassat § 3, imm. 1-imi taagorneqartut ilaannik erseqqinnerusumik taaneqartunik isumaginnittussatut akuerisaanerata pissusissamisoortumik kingunerissavaa, katersugaasiviup aammattaaq tamatumunnga akisussaasuunera. Aamma katersugaasiviit akunnerminni ataqatigiissaarineranni suleqatigiinnerannilu pingaartuuvoq katersugaasiviup akisussaaffimminik oqaatiginnissinnaanera. Taaguut ”tigussaasut tigussaannngitsulluunniit” siunnersuummi § 1, imm. 1-imut sanilliullugu allanngineq pissutigalugu ilanngunneqarpoq. Kulturikkut kingornussat tigussaasut kulturikkullu kingornussat tigussaannngitsut kiisalu katersugaasiviit suliassat taaneqartut ilanngullugit kulturikkut kingornussat ilaannik allaaserinninnissamik katersugaasiviit akisussaaffeqalersinnaanerit aalajangersagaq tunngavigalugu ajornanngilaq.

Nr. 3-mut.

Ileqqoreqqusat pillugit piumasagaatit taagorneqanngitsunik ilaqarsinnaapput. Aalajangersakkami taamaallaat taagorneqarput ileqqoreqqusat imarisassaasa minnerpaaffissaattut piumasagaatit.

Ileqqoreqqusat akisussaaneq pillugu aalajangersakkanik imaqartussaanerat nr. 2-mi piumasagaammut attuumassuteqarpoq. Tassani pingaartuuvoq piginnittuussusermut tunngasut siulersuisullu katitigaanerisa ileqqoreqqusani erseqqissumik allassimanissaat, akisussaaffimmimmi inissiisoqarsinnaasariaqarmat.

Nr. 4-mut.

Aalajangersagaq katersugaasiviit akuerisaasut pisussaaffiunut, soorlu katersugaatinik uninngasuuteqarneranni pisussaaffiliunneqarsinnaasunut attuumassuteqarpoq. Pitsaassuseq, soorlu sulisoqarnikkut initatigullu pitsaassuseq naammaginartuussaaq.

Sulisoqarnikkut pitsaassutsimik naliliinermi katersugaasiviup akisussaaffeqarfii aalajangiisuulluinnarput. Initatigut pitsaassutsimut tunngatillugu piumasagaatigineqartariaqarpoq init saqqummersitsiviusut naleqquttumik allanngorartuunngitsumillu kiassuseqartinneqarsinnaassasut/nillissuseqartinneqarsinnaassasut, misilittakkatigummi ilisimaneqarpoq isugutak kiassutsillu/nillissutsillu allanngorartarnerat katersugaasiviit pigisaannut pitsaasuunngitsut. Aamma illuutit toqqorsivittut saqqummersitsivittullu atugaasut ikuallannissamut tillinniarfigineqarnissamullu isumannaallisarneqarnissaat piumasagaatigineqartariaqarpoq.

Aamma katersugaasivik pitsaassutsimik naammaginartumik attassiinnarnissaminut aningaasatigut tunngavissaqarnersoq nalilissallugu pisariaqarpoq. Tamatumunnga minnerpaamik piumasagaataasariaqarpoq katersugaasiviup aningaasartuutini nammineq akilersinnaassagai.

Nr. 5-imut

Katersugaasiviit ataatsiakkaat kina pisortassatut suullu piumasagaatigalugit atorfinitsissanerlugu namminneq aalajangigassaraat. Katersugaasivik akuerisaassappat pisortap katersugaasivimmik aqutsinissamut piginnaasaqarnissaa piumasagaataavoq. Piginnaasat katersugaasivilerinermik ilinni-agaqarnikkut allatulluunniit piginnaasaalersimasinnaapput. Pisortap piginnaasai Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap, akuerisaanissamut inassuteqaateqarnermut atasumik nalilissavai.

Aalajangersagaq katersugaasivimmi pisortaanermik katersugaasivinnut marlunnut amerlanerusunulluunniit akisussaasuusussamik, ulluinnarni aqutsineq sulisumut allamut isumagitillugu, atorfinitsitsinissamut aporfiunngilaq.

Nr. 6-imut

Katersugaatit tamanit takusarneqarsinnaatinneqarnissaat katersugaasivinnut akuerisaasunut atuuppoq, soorlu aamma tamanna Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu atuuttoq, tak. siunnersuummi § 9, imm. 2-4.

§ 15-imut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 14-imik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Suleqatigiinnissaq eqqarsaatigalugu naleqquttuutinneqarpoq aammattaaq katersugaasiviit akuerisaasut piffissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu sulinissamut pilersaarutitik suliaqartarnissaat. Piffissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu sulinissamut pilersaarutit aamma atorneqarsinnaapput katersugaasiviit ingerlatsinerannut tunngatillugu aningaasaqarnikkut pilersaarusionermit. Taamatut suliaqartarnissap ukiumoortumik pisarnissaanik aalajangersaanikkut sulinissamut pilersaarutit ukiumoortumik nalilerneqartarnissaat aamma qulakkeerneqassaaq.

Aalajangersakkami oqaatigineqarpoq ukiunut sisamanut sulinissamut pilersaarummik ukiumoortumik suliaqartoqartassasoq, taannalu ilisimatitsissutitut Naalakkersuisunut aamma Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliamut nassiunneqartassasoq. Taamatut piffissamut sivisuumut sulinissamut pilersaarusionerq ukiumoortumik suliarineqartarnissaasa ilutigisaanik qulakkiissavaa ukiumoortumik nutarterneqartarnissaat.

Katersugaasiviit akuerisaasut aningaasatigut pilersaarusiaat piffissamut sivisuumut sulinissamut pilersaarutini siullermik ilaasinnaapput, katersugaasiviit akuerisaasut iluanni aammali taanna kommunimit tapiiffigineqartarpat avataanut kommunip tapersiineranut atatillugu, tamanna pillugu tak. siunnersuummi § 35. Katersugaatini immikkoortut aalajangersimasut ukiumiit ukiumut isiginiarneqartarnissaat piffissamut sivisuumut pilersaarusioner aamma qulakkeerneqarsinnaavoq. Aammattaaq katersugaasiveqarnermi suliaqartut akornanni suleqatigiinnerup ataqatigiissaarinerullu qulakkeerneqarnissaanut piffissamut sivisuumut pilersaarutit tapersiisinnaapput. Katersugaasiviit akuerisaasut ukiunut sisamanut sulinissamut pilersaarusionerussaatitaanerit Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu taamatuttaaq pisussaaffeqarnera assigaa, tak. Siunnersuummi § 5, imm. 2.

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu taamatorluinnarli pisussaaffeqarpoq, takuuk siunnersuummi § 5, imm. 2.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami siunertaq tassaavoq katersugaasiviit katersugaasiveqarnermi uppersaasiortinissaat, tassunga ilanngullugit naatsorsuutit missingersuutinullu siunnersuutit suliaqartarnissaq, taamaalilluni assersuutigalugu kommuni katersugaasivimmik ingerlatsisoq imaluunniit tapiissuteqartarpoq katersugaasiveqarnermi sunik pisoqarneranik paasisaqarniassamat.

Imm. 3-mut

Katersugaasiviit akuerisaasut naatsorsuutit, missingersuutit siunnersuutit katersugaasiviullu sulinera pillugu nalunaarusiaq Naalakkersuisunut, Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu aamma Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliamut nassiuttassavaat. Taamatut nassiussisarnissaq susassaqtut assigiinngitsut ilisimatinneqartarnissaannik pissuteqarpoq. Taamatut ilisimatitsisoqarneratigut aamma katersugaasiviit akuerisaasut akuerisaanissamut piumasqaatinik eqquutsitsinersut nakkutigineqarsinnaassaaq.

§ 16-imut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 15-imik nangitsineruvoq, erseqqissaanerullunilu katersugaasiviit akuerisaasut aamma pisussaaffigigaat nassaat Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu nalunaarutigineqarnissaat.

Nalunaaruteqartussaaneq aamma atuuppoq katersugaasivik akuerisaasoq nassaat pillugit allanit nalunaarfigineqarpat.

§ 17-imut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 16-imik nangitsineruvoq.

Piorsarsimassutsikkut kingornussat innarlitsaalineqarnissaat pissutigalugu katersugaatinik immikkoortitsineq uninngasuutiginninnerlu taamaallaat katersugaasivinni akuerisaasuni allani imaluunniit Nunatta Katersugaasiviani Allagaateqarfianilu pisinnaapput. Aalajangersagaq taamaaqataa Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu atuuttoq siunnersuummi § 7, imm. 2-miit 4-mut takuneqarsinnaavoq.

Katersugaasiviit akuerisaasut katersugaataannik immikkoortitsinissaq Naalakkersuisunit akuerineqaqqaartariaqanngilaq. Tamatumunnga pissutaavoq taamaaliornissap katersugaasivinnut allanuinaq pisinnaanera. Aamma immikkoortitat allanut tunniunneqarnissaanni atorussaajunnaarsitsinissamiluunniit Naalakkersuisut akuersiseqqaarneqartariaqanngillat. Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu pisussaavoq katersugaatit eqqortumik takutitsisuusut suliarissallugit tammatsaalissallugillu, tak. siunnersuummi § 7, imm. 1. Tamanna aamma Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu, katersugaasiviup akuerisaasup katersugaatiminik piorsarsimassutsikkut kingornussat innarlitsaalineqarnissaannut pingaaruteqartumik immikkoortikkumallugit kissaatigisaanik tigusinissaanut pisussaatitsilerpoq. Pigisaq taamatut pingaaruteqanngippat aammalu Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianillu tigujumaneqanngippat Naalakkersuisut akuersissuteqarnissaat pisariaqanngilaq.

§ 18-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 17-imik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Naalakkersuisut akuersissutaasimasumik atorunnaarsitsisinnaapput. Tamanna katersugaasivinnik akuersisinnaanerup Naalakkersuisuniinnerata malitsigaa, tak. siunnersuummi § 13.

Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliaq Naalakkersuisut akuersissummik arsaarinninnissamik aalajangiitinnagit oqaaseqaateqqaartussaavoq, Katersugaasiveqarnermummi Ataatsimiititaliap Naalakkersuisut katersugaasivinnut tunngasuni siunnersugassaraat, tak. siunnersuummi § 22, nr. 2. Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap oqaaseqaateqarsinnaanera pingaartumik

sunniuteqassaaq Naalakkersuisut nammineerlutik sulissuteqarnermikkut akuersissummik arsaarinninnissamik siunniussaqpata. Akuersissummik arsaarinnissuteqartoqaratarsinnaanerani Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap oqaaseqaataa Naalakkersuisut suliamik naliliineranni ilanngunneqassaaq, Naalakkersuisulli tassaapput aalajangiiviisussat.

Imm. 2-mut

Arsaarinnittoqarnerata kingunerisinnaasaanik aalajangersaanissaq naleqquttuuvoq. Naalakkersuisut piffissaliussamik aalajangiisnaapput, katersugaasivik periarfissinneqarluni pissutsinik taanna qaangiutsinnagu aaqqiinissaminut. Arsaarinnissuteqartarnermi periuseq sakkortuallaaq katersugaasiveqarnermut naleqquttuunaviangilaq, arsaarinninnermi katersugaasiviup pineqartup suliaminik unitsitsisariaqalerneranik kinguneqassammat, tak. aalajangersakkami oqaaseqatigiit siulliit. Piffissaliussassaq aalajangertinnagu Naalakkersuisut Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliaq oqaaseqaateqarteqqaassavaat.

§ 19-imut

Aalajangersagaq peqqussumi atuuttumi § 18-imik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Unitsitsisoqartillugu katersugaatit innarlitsaalineqarnissaat qulakkiissallugu pingaartuuvoq. Katersugaatit piorsarsimassutsikkut kingornussanut ilaapput pingaarutilerujussuit. Ilaatigut katersugaasiveqarfimmiit peerunnissaat, ajornerpaamillu pisoqarpat nunatsinniit anninneqarnissaat pinngitsoorniarlugit pissusissamisuginnartutut aalajangersarneqarpoq taakku qanoq pineqarnissaat Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu aalajangissagaa. Tamatumani Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu aalajangersinnaavaa katersugaatit nammineq tigussanerlugit, imaluunniit katersugaasivinnut akuerisaasunut allanut tunniunneqassanersut.

Imm. 2-mut

Katersugaasiviup akuersissummik arsaarneqarnini pissutigalugu suliani unitsittariaqarpagu, katersugaasiviup pineqartup nutaamik akuerisaassagaluaruni katersugaatissaminik aallaqqaataaniit aallartil-luni katersinissaa eqqortuusinnaanngilaq. Taamaammat aalajangersarneqarpoq katersugaasivik akuersissummik arsaarneqarnermi kingorna ukiut marluk qaangiutinnginnerini katersugaatiminut oqaasissaqartuuleqqissinnaassasoq. Taamaattoqartillugu Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu imm. 1 naapertorlugu aalajangiinera uninngasuuteqarnissamik aalajangiinerussaaq. Katersugaasivik katersugaatiminut oqaasissaqartuuleqqinniarpat tamatumunnga aningaasartuutaajunnartut katersugaasiviup pineqartup akilissavai. Tamanna aamma isumaqarpoq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu katersugaatit piffissap ukiunik marlunnik sivisussuseqartup iluani immikkoortissinnaanngikkai, taamaassagaluarpammi katersugaasiviit katersugaatiminnut oqaasissaqartuuleqqinnissamut periarfissaqartinneqarnerat asuleernerussaaq.

Kapitali 4

§ 20-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 19-imik ilaatigut nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Ilaasortat katitigaanerat ataatsimiititaliap suleqatitut suleqatigiiffittullu ersarinnerulersinneqarnissaanik kissaateqarnermik pissuteqarpoq.

1) Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu sinniisuutitaqarpoq, inatsit manna naapertorlugu pisussaaffiit isumannaatsumik isumagineqarnissaat qulakkeerneqassammat.

2) aamma 3) Nunatsinni Katersugaasiviit Kattuffiat, NUKAKA sinniisuutitaqarpoq, sumiiffinni katersugaasiviit sunniuteqarnissaat qulakkeerniarlugu.

Katersugaasivinni akuerisaasuni siulersuisunut ilaasortat akornanni toqqaasarnissaq pillugu pisinnaatitaanerup allanngortinnissaa tusarniaanermi akissutit tiguneqartut tunngavigalugit pissutissaqartutut isigineqanngilaq.

4) KANUKOKA maannamutuulli sinniisussamik illoqarfinni ataasiakkaani katersugaasivinnut attuumassuteqartariaqanngitsumik toqqaasassaaq.

5) Ilisimatusarfiup ataatsimiititaliami sinniisoqartinneqarnera ilinniarfiup, katersugaasiviit siunissami sulisorilerumaagassaannik ilinniartoqartartup Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliami oqartussaaqataaneramik kinguneqassaaq.

Ataatsimiititaliap aalajangiisinnaassuseqarnissaa soqutigisalinnillu tamanit sinniissuuffigineqarnissaa qulakkeerniarlugit ilaasortat ataasiakkaat namminneq sinniisussaannik toqqaasoqassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq peqqussummut atuuttumut sanilliullugu allanngortinneqarpoq, tassani aalajangersagaagaluarluni Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap ilaasortai ukiuni marlunni atuuttussatut Naalakkersuisunit ivertinneqartassatut. Siunnersuutikkut anguniarneqarpoq Naalakkersuisut Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliaq qaammatisiutit malillugit ukioq malillugu ukiuni sisamani atuuttussatut ivertittassagaat. Piffissap ukiunut sisamanut sivitsorneqarnissaanik siunnersuuteqarnermut pissutaavoq ilaasortat suliaminnik ilisimaarinnillualernissaannut ukiut marluk sivikippallaartut. Ataatsimiititaliaq piffissaqarluni akornuteqanngitsumillu sulisinnaaqqullugu siunnersuutigineqarpoq piffissaq atuuffiat ukiunut sisamanut sivitsorneqassasoq, qaammatisiutillu malillugit ukioq malinneqassasoq. Taamaalilluni ivertitsinissaq siulleq pissaaq januaarip aallaqqaataanit 2016, tamatumanilu isumannaarneqassalluni

ataatsimiititaliami ilaasortassat ataatsimiititaliap maanna piffissami atuuffiata naammassinerani ivertinneqassallutik taanna decembarip 31-ani 2015-imi atorunnaassammat.

Imm. 3-mut

Ataatsimiititaliap Naalakkersuisunit toqqagaavoq, ataatsimiititaliamili nammineq aalajangerneqassaaq ilaasortanit kina siulittaasuussanersoq kinalu siulittaasup tullerissaneraa.

Imm. 4-mut

Ataatsimiititaliap suleqataallunilu suleqatigiiffiuvoq, taamaammat ataatsimiititaliap qanoq sulinissaminik, matumani aamma qanoq akulikitsigisumik ataatsimiittarnissaminik nammineq aalajangersaannissaa naleqquttuutinneqarpoq.

§ 21-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 20-mik nangitsineruvoq.

Ataatsimiititaliap allattoqarfiunermini akornusersorneqanngitsumik pituttorsimannngitsumillu ingerlanissaa qulakkeerumallugu aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu ataatsimiititaliap sulinerani aalajangersimasumik allatseqartitsissasoq. Aammattaaq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu peqquneqarpoq allattoqarfiup sulinera katersugaasivittut pingaarnertut sulinermini immikkoortissagaa. Pisussaaffik atuuppoq suliap suliamut tunngasortaanut aningaasanullu tunngasortaanut.

§ 22-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 21-mik nangitsineruvoq, tassanilu allassimapput Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap suliassai.

1) Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap nuna tamakkerlugu katersugaasivinnut suleqatigiiffiusoq. Katersugaasiviit suleqatigiinnissaannik nalinginnaasumik pisussaaffik siunnersuummi § 3, imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq. Suleqatigiiffiunermini suliassaq pingaarnaq tassaavoq sulinissamik pilersaarutit, katersugaasiviit sulinerat pillugu ukiumoortumik nalunaarusiat pillugit katersugaasiviit suleqatigisaasa imminnut ilisimateqatigiittarnerat, tak. siunnersuummi § 5, imm. 2 aamma 3 aammalu § 15. Ataatsimiititaliap suleqatigiiffittut aamma siunnersuisartutut atuuppoq, tassa saaffiginnissuteqartoqartillugu aammalu katersugaasiveqarnermut tunngasuni nalinginnaanerusuni.

2) Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap qinnuigineqarnermini oqaaseqaateqarsinnaavoq, aammali nammineq sulissuteqarnermigut Naalakkersuisunut pisortanilu oqartussaasunut allanut, soorlu eqqissimatitsinermik aamma sanaartugassanik pilersaarusionermik suliqaqtunut inassuteqartarsinnaalluni.

3) Katersugaasivinnik akuersisinnaaneq akuersissummillu arsaarinnissinnaaneq Naalakkersuisuniippoq. Akuersinissap akuersissummilluunniit arsaarinninnissap suliamik naliliilluarnikkut pinissaa qulakkeerniarlugu, katersugaasiviit akuerineqarnissaannik inassuteqartuussaaq Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliaq.

4) Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliaq aamma pisussaaffilerneqarpoq katersugaasivimmik, akuerisaanissamut piumasaqaatinik naammassinnikkunnaartumik, imaluunniit katersugaasivimmik pisussaaffimminik naammassinninngitsumik paasisaqaruni Naalakkersuisunut nalunaaruteqarnissamik. Aalajangersagaq katersugaasiviit akuerisaasut Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialalu katersugaataanik uninngasuuteqarsinnaanerannut, taakkulu pillugit inatsit naapertorlugu pisussaaffeqarnerannut attuumassuteqarpoq.

§ 23-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 22-mik nangitsineruvoq.

Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliaq suliani pillugit nalunaarusiortassaaq, taannalu Naalakkersuisunut, Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu kiisalu katersugaasivinnut akuerisaasunut ilisimatitsissutitut nassiunneqartassaaq, soorlu aamma Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu, tak. siunnersuummi § 5, imm. 3, aammalu katersugaasiviit akuerisaasut, tak. siunnersuummi § 15, imm. 3, taamaaliortussaasut.

Kapitali 5

Inatsisip siunertaasa ilagaat Kalaallit Nunaata piorsarsimassutsikkut kingornussanik tigussaasunik qulakkeerinissaaq. Kapitalimi uani pineqarput piorsarsimassutsikkut kingornussat ilaat, ilaatigut itsarnisanit uppenarsarneqartut, ilaallu ilaatigut nunami tamarmi inunnit namminernik pigineqartut.

Itsarnisat tassaapput suulluunniit inoqarsimaneranik ineriartorsimanerannillu takussutissiisut. Tamakku tassaagajupput pigisat inunnit sanaajusimasut, aammali pigisat pinngortitamid namminernit pilersut inunnit atugaasimasut, inoqarsimaneranik takussutisseeqataagunik ineriartorsimanerannilluunniit paasisitseqataagunik pineqartunut ilaassapput. Aamma pigisat pinngortitamid namminernit pilersut inatsimmi pineqartunut ilaassapput pinngortitaq pillugu oqaluttuarisaanermik paasisitsinnaagunik, tak. siunnersuummi § 3, imm. 1, nr. 2.

§ 24-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 23-ip ilaanik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

1) Aalajangersagakkami suut ”nunatsinni eriagisassat pinngortitameersutut” taaneqarnermut nassuiarneqarpoq, assigaalu danskit ”danefæ”-mut taaguutaat, tassaasut pigisat itsarnisat

saffiugassanit erlinnartunit sanaat allalluunniit piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut pingaarutillit, matumani aamma aningaasat aatsitassamit sanaat. Amerlanerpaatigut imaappoq nassaat kuultimit, siilvimit, kanngussammit assigisaannilluunniit sanaajusut ”nunatsinni eriagisassatut pinngortitameersutut nassaanut” tamatigut ilaassallutik. Aamma pigisat pingaaruteqarpianninnerusunit sanaajusut, sumi nassaarinqarsimanertik apeqqutaatillugu ima pingaaruteqartigisinnaapput ”nunatsinni eriagisassat pinngortitameersunut” ilaasutut isigineqarsinnaallutik. Tamakku tassaasinnaapput saanernit, kigutinit assigisaannillu sanaat.

Aalajangersakkami piunasaqaataavoq nassaat piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut ima immikkut pingaaruteqartuussasut, katersorneqarnissaannik anguniagaqarneq siunertaqarluartumik pissalluni. Tamannarpiarlu pissutigalugu aalajangersakkap aallaqqaataani ersarissarneqarpoq pineqartut tassaasut itsarnisat piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut pingaarutillit. Piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut pingaarutaat piorsarsimassutsikkut kingornussanik qulakkeeriniarnermut attuumassuteqarpoq. Nassaat piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut pingaaruteqarnerat Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu nalilissavai, tak. siunnersuummi § 29, imm. 1.

2) Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 24a-mik nangitsineruvoq.

Aalajangersakkap ilanngunneqarnera Inatsisartut 2003-mi upernaakkut ataatsimiinnermini, FN-ip imartanut tunngatillugu isumaqatigiissutaata 2004-mi aasartinnagu atsiorneqarnissaanik sulissuteqarnissamik aalajangernerisa kinguneraa. Taamanikkut oqaatigineqarpoq atsiorerup Katersugaasiveqarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkamik, immap naqqani nunamilu taassuma ataniittumi nunap inatsisitigut oqartussaaffiata killingata avataaniittumi nassaat oqaluttuarisaanermut itsarnisarsiornermullu pingaarutillit pillugit imaqartumik ilanngussisoqarnissaanik pisariaqartitsineq kingunerissagaa, tak. Imartanut tunngatillugu isumaqatigiissummi allaaserisag 149.

Imartanut tunngatillugu isumaqatigiissummi allaaserisanik 149-mik 303-millu atsiuisinnaanissamut tunngavissaqarnissaq qulakkeerniarlugu katersugaasiveqarneq pillugu peqqussummik allannguinis-saq tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarsimavoq, taannalu inatsisip 2004-mi allanngortinneqarneratigut akuersissutigineqarpoq. Imartanut tunngatillugu isumaqatigiissut immami nassaat itsarnisarsiornermut oqaluttuarisaanermullu pingaarutillit innarlitsaaliorneqarnissaannik nunanut ataasiakkaanut piunasaqaammik, aammalu nunat tamatuminnga suleqatigiissuteqarnissaannik piunasaqaammik imaqarpoq. Kalaallit Nunaat atsiuinermit imminut pisussaaterpoq piorsarsimassutsikkut kingornussanik itsarnisanik immami nassaannik innarlitsaaliuinissamut minnerpaaffissanik atuutsitsinissamut. Aalajangersakkami tamakku eqqaamaneqarput, taamaammallu piorsarsimassutsikkut kingornussat itsarnisat immami nassaat innarlitsaaliornissaat pillugu nunatsinni inatsisitigut aalajangersakkat Imartanut tunngatillugu isumaqatigiissummut naapertuuttunngortinneqarput. Aalajangersakkami pineqarpoq nassaanut itsarnisarsiornermut oqaluttuarisaanermulluunniit pingaaruteqartunut, inunnit danskisut innuttaassuseqartunit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartunit

tassaniikkallartunilluunniit imaluunniit angallatinit GR-normulinnit immap itisuup naqqani nassaarineqarsimasunut akisussaaneq. Taaguummi "inuit danskisut innuttaassuseqartunit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartunit tassaniikkallartunilluunniit" pineqarput inuit danskisut innuttaassuseqartut Kalaallit Nunaanni najugaqartutut inuit allattorsimaffianni nalunaarsorneqarsimasut imaluunniit takornariaanatik sivikinnerpaamik qaammammi ataatsimi ataannartumik Kalaallit Nunaannittut. Tassa imaappoq nassaat aalajangersakkami pineqartunut ilaassappata arlaatigut Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartoqassaaq. Inuk danskisut innuttaassuseqartoq aalajangersakkatut siunnersuummi pineqartunut ilaanngikkuni danskit katersugaasiveqarneq pillugu inatsisaanni maleruagassani pineqartunut ilaassaaq.

Imm. 2-mut

Itsarnisat eqqaassutissat, matumani aamma umiarsuit umiarnikut, umiarsuit usii umiarsuillu umiarnikut taamaattut ilamerngi ukiut 100-t inorlugit matuma siornatigut annaasat inatsimmi pineqartunut ilaanissaat Naalakkersuisut nalunaarutikkoortumik aalajangersinnaavaat. Tassaasinnaavoq umiarsuaq aalajangersimasoq umiarsuilluunniit suussusii aalajangersimasut ukiut 100-t inorlugit pisoqaassusillit immikkut pissuteqartumik inatsimmi pineqartunut ilaatikkumasat.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 24-mik nangitsineruvoq, tassani aalajangersarneqarluni nassaat pillugit aalajangersakkat aammattaaq imartap killeqarfiata iluaniittunut tassaniissimasunulluunniit atuunnerat. Imartap killeqarfiata ilua tassaatinneqarpoq imartaq basisliniamiit 3 sømiilini avammut, tassungalu aamma ilaavoq imartaq basisliniamiit sinerissap tungaanut. Umiarsuit umiarnikut piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut pingaarutillit aalajangersakkami pineqartunut ilaapput.

Imm. 4-mut

Taaguut immap itisuup naqqani isumaqarpoq nunap inatsisitigut oqartussaaffiata killingata avataani immap naqqa nunalu taassuma ataaniittoq.

§ 25-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagakkami suut ”nunatsinni eriagisassat itsarnisatut” taaneqarnerisut nassuiarneqarpoq, danskillu ”danekræ”-mut taaguutaannut naligitinneqassaaq.

Aalajangersakkami pineqarput nassaat aamma suut pinngortitamit namminermit, soorlu naasunit, uumasunit nunallu sananeqaataanit pinngortut ilisimatuussutsikkullu soqutiginaateqarlunnartut imaluunniit saqqummersissallugit soqutiginaateqartut, tassa imaappoq nassaat pinngortitamut tunngatillugu oqaluttuarisaanermik paasisitsisuusut.

Aalajangersakkap aallaqqaataani erseqqissarneqarpoq pineqartut tassaasut itsarnisat pinngortitamut tunngatillugu oqaluttuarisaanermut pingaarutillit.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 24-mik nangitsineruvoq, nassaat pillugit aalajangersakkat nasaanut imartap killeqarfiata iluaniittunut tassaniissimasunulluunniit aamma atuunnerannik aalajangersaasumik. Imartap killeqarfiata ilua tassaatinneqarpoq imartaq basisliniamiit 3 sømiiliniik avammut, tassungalu aamma ilaavoq imartaq basisliniamiit sinerissap tungaanut. Umiarsuit umiarnikut piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut pingaarutillit aalajangersakkami pineqartunut ilaapput.

§ 26-mut

Aalajangersakkami pineqarput nassaat inunnit ataasiakkaanit pigineqartut. Nassaat taamaattut Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu immikkut soqutiginaateqartut nalilersinnaavai. Naliliisoqassappat nassaat Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianillu ilisimaneqartariaqarput. Piginnittoq Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu tamatuminnnga ilisimatitsinissamik pisussaaffilerneqarsinnaangimmat qanoq ilisimannilernissaq erseqqinnerusumik nassuiarneqarsinnaangilaq. Assersuutaasinnaavorli nassaaq 1945 sioqqullugu pinngortuusimappat piginnittuatalu taanna Kalaallit Nunaanniit anninniarlugu, taava taamaaliornissaq Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianillu akuersissutigineqaqqaassaaq, tak. § 33, imm. 1. Akuersissuteqartoqangippat, piginnittorlu nassaap Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarnissaanik kissaateqangippat, tak. siunnersuummi § 27, imm. 4, taava Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu nassaaq immikkut soqutiginaateqartut nalilersinnaassavaa.

Nassaat immikkut soqutiginaateqarnerannik naliliineq aamma pisinnaavoq nassaat nalunaarutigineqarneranni, tak. siunnersuummi § 28.

§ 27-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq nassaat “nunatsinni eriagisassat pinngortitameersutut” aamma “nunatsinni eriagisassat itsarnisatut” nalilerneqartut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut. Tamanna ima isumaqarpoq nassaat taamaattut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut, taakku maannamut inunnit ataasiakkaanit pigineqarsimagaluarpataluunniit. Taamaattoqarsimappat nassaat Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu tunniunneqartussaapput, tak. siunnersuummi § 29, imm. 2.

“Inuit namminneq tigummisaat” tassaassanngilaq piginnittuunneq, tassa taakku taamaattoqassappat nunatsinni eriagisassat pinngortitameersuussanngimmata imaluunniit nunatsinni eriagisassat itsarnisaassanngimmata. Aamma §§ 24-mi aamma 25-mi aalajangersakkani ersippoq nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut aammalu nunatsinni eriagisassat itsarnisat pineqarneranni piumasagaataasoq pineqartunik kikkulluunniit piginnittuusutut imminnut nalunaarutigisinnaangitsut.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq erseqqissarniarneqarporlu nassaat immikkut soqutiginaatillit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqaratik piginnitsiminnilli pigineqartut. Tamanna ima paasineqassaaq nassaat immikkut soqutiginaatillit piorsorsimassutsikkut kingornussat, soorlu nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut aamma nunatsinni eriagisassat itsarnisat qularnaarnissaattulli pingaaruteqartiginngitsut.

Imm. 3-mut

Nassaat ilaannik immikkut soqutiginaatilinnik naliliinissamik aalajangersagaqarnera Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu nassaat taakku sumiiffissisinnaanngippagit asuleernerussaag. Taamaamat piginnittoq pisussaavoq piginnittuussutsimut tunngasut toqqortarineqarfiallu allannguuteqarpata tamanna ilisimatitsissutigissallugu.

Imm. 4-mut

Nasaanik immikkut soqutiginaateqartutut nalilerneqartunik tunisinermi piginnittup Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu taakku tuniarnernanni akiinik akilersillugit pisinissamut periarfisseqqaassavaa. Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu tassuunakkut periarfissaqarpoq piorsarsimassutsikkut kingornussat piginnarneqarnissaannik qulakkeerinissamut.

Pigisanik tuniniaaneq aamma tamatut ammasumik kaattaassititsinikkut pisinnaanera eqqarsaatigineqarsinnaavoq, tassani akit siumut aalajangerneqartaratik, tassa taamaallaat naliliinermi aki pineqartussaamat. Tamanut ammasumik kaattaassititsilluni tuniniaanissamik eqqarsaateqaraanni piginnittup Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu nalunaarfigissavaa, taamaalilluni Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu pigisanik immikkoortuunerannik nalilerneqartunik tuniakkanik pisinissamik neqeroorsinnaaniassammat.

§ 28-mut

Imm. 1-imut

Itsarnisanik nassaartup nassaani Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu imaluunniit katersugaasiviit akuerineqartut ilaannut piaartumik nalunaarutigissavai. Katersugaasivik akuerisaasoq nasaanik tigusaqarpat katersugaasiviup akuerisaasup nassaat Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu ingerlateqqillugit nalunaarutigissavai, tak. siunnersuummi § 16.

Nassaat tamatigorluinnaq Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu nalunaarutigineqartassapput, taassuma nalilissammagu nassaat piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut immikkut pingaaruteqarnerisut. Nassaat piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut immikkut pingaaruteqanngippata nassaartup tigummiinnarsinnaavai, aatsaalli allat nasaanik piginnittuunertik uppersarsinnaanngippassuk.

Itsarnisaanersut pisuni ataasiakkaani nalilerneqartassaaq. Taamaattuunerannik naliliinermi apeqqutaassapput nassaarnerup qanoq pisimamera nassaallu sorphiaanerat. Tassa imaappoq aalajangersakkat atorneqarnissaat pisoqaassutsimut piumasaaqatinit killilersugaanngilaq.

Aalajangersakkap erseqqissarpaa itsarnisat aamma tassaasut imartap killeqarfiata iluaniittut tassaniissimasulluunniit aamma umiarsuit umiarnikut, umiarsuit usii umiarsuillu umiarnikut taamaattut ilamerngi immap itisuup naqqani nassaarineqarsimasut.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 25-mik nangitsineruvoq.

Aallaaviusussaq tassaavoq nassaat attorneqassanngitsut. Nassaartorli naliliippat nassaat ajoquserneqariaannaasut aserorneqariaannaasulluunniit, taava toqqortarigallagassanngorlugit nassarneqarsinnaapput. Aalajangersakkami imm. 1-imi allassimavoq taamaattoqartillugu aamma Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu nalunaaruteqartoqassasoq. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu siunnersuummi § 29 naapertorlugu tigusaqarnermini itsarnisamillu misissuinermini nalilerlugulu aalajangissavaa nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut imaluunniit nunatsinni eriagisassat itsarnisat imaluunniit immikkut pingaaruteqarnersut nalilissavaa ilutigisaanillu taakkua qanoq paarineqarnissaat aalajangiiffigissallugu. Aammattaaq itsarnisap inissikkallarnissaanut aalajangiisoqarsinnaavoq.

Siunnersuummi § 31 naapertorlugu aammattaaq itsarnisat illersorneqarnissaat pillugu, matumani aamma nassaat nalunaarutigineqarnissaat, toqqortarineqarnissaat tunniunneqarnissaallu pillugit maleruagassat erseqqinnerusut aalajangersarneqarsinnaapput.

Nassaartup nassaat ulorianartorsiornerarpagit upperinnginneqassanngilaq, kukkusumillu naliliisoqarsimanagera sumilluunniit pineqaatissiissutigineqarsinnaanngilaq, nassaartummi taamatut naliliinissamut ilisimasatigut tunngavissaqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq.

Taarsiissutit aningaasartuutitut naapertuunnissaat tunngaviuvoq. Taamaallaat aningaasartuutigineqarsimasut immikkorluinnaq ittuuppata pisariaqarsimanngikkaluarpataluunniit aningaasat missingersorlugit angissusilerneqarsinnaapput.

Aningaasartuutit Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu akilissavai. Nassaartup nassaat toqqortarigallagassanngorlugit qulakkiigassanngorlugillu nassarsimanngippagit, taakkununga aningaasartuutissat Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu nassaat nalunaarutigineqarniariarpata akisussaaffigilissavai. Aalajangersakkakut qulakkeerneqassaaq nassaat, nassaartup aningaasartuutiminik matussuserneqarnissani qularnaarsimanngikkuniuk aningaasartuutigiumannginneri pissutigalugit aseruinnartussanngortinneqannginnissaat.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap imm. 2-mi periuseq naapertorlugu aalajangersarpaa umiarsuit umiiarnikut, umiarsuit usii umiarsuillu umiiarnikut taamaattut ilamerngi immap itisuup naqqani nassaarineqarsimasut, kimilluunniillu uppersaasikkamik piginnittuuffiginiarneqarsinnaanngitsut Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu taamaaliornissamut akuerseqqaartinnagu allannortinneqassanngitsut. Qanoq issusiinik allannortitsineq ilaatigut tassaavoq nuunneqassanngitsut, timitai suliarineqassanngitsut, ajoquserneqassanngitsut il.il. Aalajangersakkami aamma aalajangersarneqarpoq kialuunniit nassaanik taamaattunik qaqitsisup nassaamilluunniit taamaattumik pigisaqalersup nassaaq pinasuartumik Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu tunniutissagaa. Tassuunakkut siunertaavoq nalilissallugu nassaat tasaanersut nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut imaluunniit nunatsinni eriagisassat itsarnisat. Aammattaaq aalajangerneqarpoq immap itisuup naqqani nassaanik nassaartoq qaqitsinerminut akissarsinissamik piomasaqarsinnaanngitsaq, Naalakkersuisulli nassaat immikkut ittumik qaqutigoortuuppata piorsarsimassutsikkulluunniit oqaluttuarisaanermut pingaaruteqartuuppata nassaartoq siunnersuummi § 30 naapertorlugu akissarsisissinnaagaat.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkap siunertaraa umiarsuit umiiarnikut, umiarsuit usii umiarsuillu umiiarnikut taamaattut ilamerngi immap itisuup naqqani nassaarineqarsimasut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqaratik allanit pigineqarpata piginnittussaaneq ataqqineqassasoq.

§ 29-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu naliliissasoq nassaaq tasaanersaq ”nunatsinni eriagisassaq pinngortitameersaq”, “nunatsinni eriagisassaq itsarnisaaq” imaluunniit pigisaaq immikkut soqutiginaatilik. Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu naliliinissami nalornissuteqarpat tamakkuninnga ilisimasaqarluartunik, soorlu Danmarkimi nunaniluunniit allani sullissivinniittunik ikiortissarsiortoqassaaq. Taamaannissaa Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu suliaassanik inatsit manna naapertorlugu isumaginnittussaataaneraniq pissuteqarpoq.

Imm. 2-mut

”Nunatsinni eriagisassat pinngortitameersut” aamma “nunatsinni eriagisassat itsarnisat” Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu tunniussisussaataanikkut qulakkeerneqassaaq piorsarsimassutsikkut kingornussat kingulissanut pigiinnarneqarnissaat. Nassaap sumi toqqortarineqarnissaa Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu aalajangiassaraa. Amerlanertigut tassaassaaq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu imaluunniit sumiiffimmi nassaarfiusumi katersugaasivik akuerisaasoq. Aalajangiineq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu katersanik pissarsiniartarnissamut nunatsinnillu tamarmeersunik katersaateqarnissamut pisussaaffianik tunngaveqassaaq.

§ 30-mut

Akissarsisitsissutissap qanoq angitiginissaa Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialalu nalilissavaa. Naliliinermut tunngaviussapput nassaap qaqutiguussusia piorsarsimassutsikkullu oqaluttuarisaanermut pingaarutaa. Akissarsisitsissut tassaangilaq ”nassaarnermi akissarsiaq”, nassaallu nalingata procentianik aalajangersimasumik akiliisoqassanngilaq.

§ 31-mut

Itsarnisat illersorneqarnissaat, matumani aamma nassaat nalunaarutigineqarnissaat, toqqortarineqarnissaat tunniunneqarnissaallu pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut piginnaatitsissut ilanngunneqarpoq. Naalakkersuisut soorlu Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu nalunaarutiginninnerup qanoq pinissaa, nalunaarutiginninnissamut piffissaliussat il.il. pillugit maleruagassat aalajangersarsinnaavaat.

§ 32-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, qulakkiigassaraalu pigisat nunanit allanit unioqqutitsilluni anninneqarsimasut pissarsiarineqarsinnaannginnissaat. Aalajangersagaq taamaaqataa danskit katersugaasiveqarneq pillugu inatsisaanniippoq.

Aalajangersakkap siunertaraa pigisanik piorsarsimassutsimut tunngasunik, nunat allat piorsarsimassutsikkut kingornussaasa ilaattut pingaarutilittut isigineqartunik niuerutiginninnissaq akiorniarlugu inatsisitigut tunngavissiuusseqatigiinnissaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, kinguneraalu pigisat unioqqutitsinikkut Kalaallit Nunaannut eqqunneqarsimappat Kalaallit Nunaata nuna pigisat pinngorfia ikiussammagu, pigisat piginnitsivimminut utertinneqarnissaa sulissutiginiarlugu.

§ 33-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 28-mik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq siunnersuummi § 29-imut attuumassuteqarpoq, pigisanut inuinnarnit pigineqartunut aammattaq tunngasumut. Annissinissamut inerteqquteqarneq Kalaallit Nunaanni piorsarsimassutsikkut kingornussat, nassaat inunnit suliarineqarsimasut nunatsinneersut aalajangersimasumik pisoqaassusillit kiisalu pigisat piorsarsimassutsikkut oqaluttuarisaanermut immikkut pingaaruteqartut nalilerneqarsimasut nakkutigisaanngitsumik annisorneqarnissaannik pinaveersaartitsinikkut pigiinnarneqarnissaannik siunertaqarpoq. Nunatta Katersugaasivia

Atuagaateqarfialu tassaavoq pigisap erseqqissumik nalilerneqareerneratigut annissinissamik akuersissuteqartussaq.

Imm. 2-mut

Pigisap qanoq pisoqaatiginersoq, matumani aamma pigisap 1945 sioqqullugu pinngorsimanersoq piginnittumit nalornissutigineqarpat Nunatta Katersugaasivia Atuagaateqarfialu pisoqaassusianik naliliissaaq.

Imm. 3-mut

Piffissamik aalajangersimasumik sivisussusilikkamik annissinissamut akuersissuteqarneq pingaartumik atorineqartassaaq pigisap saqqummersitsinernut atukkiunneqassatillugu, imaluunniit pigisap qajannassusia eqqarsaatigalugu pisariaqarpat nunamut allamut nassiullugu aanaveersartinneqarnissaa iluarsaanneqarnissaaluunniit.

§ 34-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 29-mik nangitsineruvoq.

Imm. 1-imut

Siunnersuummi § 33, imm. 1 naapertorlugu annissinissamut akuersissuteqartoqannginnerata kingunerissavaa Namminersorlutik Oqartussat pisussaaffigilissagaat pigisamik, piginnittup nalinginnaasumik niuernerme akigitinniagaanik akiliillutik tigusinissaat. Pigisanik piginnittoq Danmarkimut nunamulluunniit allamut nuunniarluni aalajangerpat, annissinissarluni akuersissutigineqarsimanani, aammalu piginnittup pigisani Namminersorlutik Oqartussanik tiguneqarnissaa kissaatiginngikkuniuk, piginnittup pigisani inunnut allanut Kalaallit Nunaanni najugaqartunut tunniussinnaavaa, soorlu toqqortaritillugu.

Imm. 2-mut

Akissaa Naalakkersuisunit aalajangerneqassaaq. Aalajangiineq missingersuinikkut pissaaq. Pisiu-masoqarneranik pissuteqartumik annissinissamik kissaateqartoqarsimappat akissaanik aalajangiineq taanna aallaavigalugu pissaaq. Akianik sapinngisamik eqqortumik aalajangiinissaq pisinnaaqullugu pigisap ilisimasalimmut nalilersinneqassaaq. Tamanna pisinnaavoq pigisap Danmarkimi nunaniluunniit allani susassaqtunut nalilersinneratigut. Nunatta Katersugaasivia Atuagaateqarfialu pinngitsoorani tusarniarneqassaaq, tassaniippummi nunatsinni tamakkuninnga ilisimasallit, allalli ilisimasallit naliliisinneqarnissaat akornutissaqanngilaq.

Kapitali 6

§ 35-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 30-imik nangitsineruvoq.

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu aningaasaliissutit pillugit ukiumoortumik inatsisit aqutigalugit Landskarsimit tapiiffigineqartarpoq. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu aningaasalersugaanera taakku saniatigut avataaniit tapiissutitigut, soorlu aningaasaateqarfinit tapiissutitigut kiffartuussinikkullu isertitatigut, soorlu kioskeqarnikkut pisinnaavoq. Kiffartuussinikkut tunisanut aamma ilaapput isernermi akiliutitigut isertitat, tak. siunnersuummi § 9, imm. 3.

Aningaasaliissutissanik aningaasanut inatsisikkut aalajangersaanermi Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap sulineranut aningaasartuutit maannakkumut pissuserineqartuut missingersuutigineqartassapput.

§ 36-mut

Aalajangersagaq Kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisassaqaartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10, 21. maj 2002-meersumi § 30, imm. 1, nr. 9-mik nangitsineruvoq. Aalajangersakkap inatsimmut uunga nuunneqarnissaanik siunnersuuteqarneq katersugaasiveqarnerup aningaasalersugaanera pillugu aalajangersakkat inatsimmi ataasiinnarmi katersorneqarnissaannik kissaateqarnermik pissuteqarpoq.

Kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisassaqaartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaanni periutsit malillugit Naalakkersuisut tapiiffigigajunneruaat nuna tamakkerlugu ingerlatsineq inuussutissarsiutigalugulu ingerlatat, taavalu kommunalbestyrelsi pingaartumik sumiiffinni ingerlatanut tapiissuteqartarluni. Naalakkersuisut kommunalbestyrelsillu sumiiffinni katersugaasiveqarnermut tapiissuteqarsinnaanerannik siunnersuuteqarnermi aalajangersarniarneqarpoq. Naalakkersuisut aamma sumiiffinni katersugaasivinnut, soorlu sumiiffinni katersugaasivinnut nalinginnaasunut sanilliullugu nutaaliortunut tapiinissamut periarfissaqarnissaat.

Kommunit ataatsimoortumik tapiissutit pisartagaat ataatsimoortuupput, tassa ataatsimut tapiissutit soorlu katersugaasivinnut immikkut atugassatut immikkoortinneqartaralik.

Kapitali 7

§ 37-mut

Aalajangersakkami peqqussummi atuuttumi § 32 tunngavigineqarpoq, aalajangersarneqarlunilu Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu aalajangiinera Naalakkersuisunut maalaarutigineqarsinnaasoq. Tamanna allaffissornermi qaffasinnerusumut aalajangiisitsisinnaanermut nalinginnaasumut naapertuuppoq. Aalajangersakkami piffissaq maalaaruteqarsinnaaffiuseq aammalu suliamik suliarinninnermi najoqqutassat aalajangersarneqarput, tamassuma kingorna Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliaq maalaarutitik suliani tamatigut oqaaseqaateqartinneqartassalluni.

Aalajangiivinnissami suliaq pillugu ilisimasanut tunngasunik tunngavissaqarnissaq qulakkeerniarlugu Naalackersuisut Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap suliassanngortitat pillugit oqaaseqaataanik piniaqqaartarnissaannik aalajangersakkakut peqquneqarput.

§ 38-mut

Imm. 1-imut

Piorsarsimassutsikkut kingornussanik qulakkeerinissamik siunertaq pillugu aalajangersakkap eqquutsinneqarnissaa siunertarlugu akiliisitsilluni pineqaatissiissuteqarsinnaaneq atuutilersinneqarpoq, tassa nalunaaruteqartussaataaerneramik, nalunaartussaataaerneramik, piorsarsimassutsikkut kingornussat immap naqqaniittut pissusiinik innarleeqqusaannginnermik, tunniussisussaataaerneramik, ilisimatitsisussaataaerneramik, nunatsinnit annisseqqusaannginnermik kiisalu maleruagassanik allaffissornikkut aalajangersagaasunik unioqquutitsisoqartillugu.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkani, siunnersuut naapertorlugu aalajangersarneqartuni aalajangerneqarsinnaasoq unioqquutitsinerit akiliisitsissutigineqarsinnaasut.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq inatsisit naapertorlugit inatsisitigut pisussaataasoq, Inatsisartut inatsisaat aalajangersakkalluunniit inatsit naapertorlugu aalajangersarneqartut akiliisitsinermik pineqaatissiinissamik periarfissiippata Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsimmi maleruagassat naapertorlugit akileeqquneqarsinnaasoq.

Imm. 4-mut

Akiliisitsissutit aalajangersagaq malillugu nunatta karsiata pisassarai.

Kapitali 8

§ 39-mut

Aalajangersakkami pineqarput Inatsisartut inatsisaata atuutilerfia, matumani aamma Inatsisartut peqqussutaata maannamut atuuttup atorunnaarsinneqarnera.

Inatsisartut inatsisaata siunnersuutip aalajangiutivinneqarnerata kinguinngua atuutilernissaa naleqquttuutinneqarpoq.